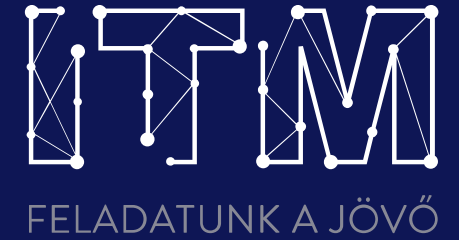

Fenntartható Fejlődés Bizottsága
Budapest, 2020. december 8.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium 2020. évi eredményei

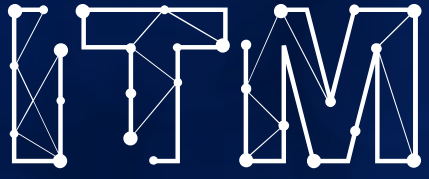

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

Prof. Dr. Palkovics László
miniszter, Innovációs és Technológiai Minisztérium

“Cselekszünk és nem csak beszélünk”

- Hol tartunk?
- A magyar energia- és klímapolitika új stratégiai keretei
- Klíma- és Természetvédelmi Akcióterv végrehajtása
- Nemzeti Energiastratégia 2030 zászlóshajó projektjei
- Uniós kitekintés: Green Deal
- Biztonságos ellátás – a változó körülmények között is
- Víziközmű és hulladékgazdálkodás eredményei
- Zöld ügyek az RRF-ben és az MMF-ben

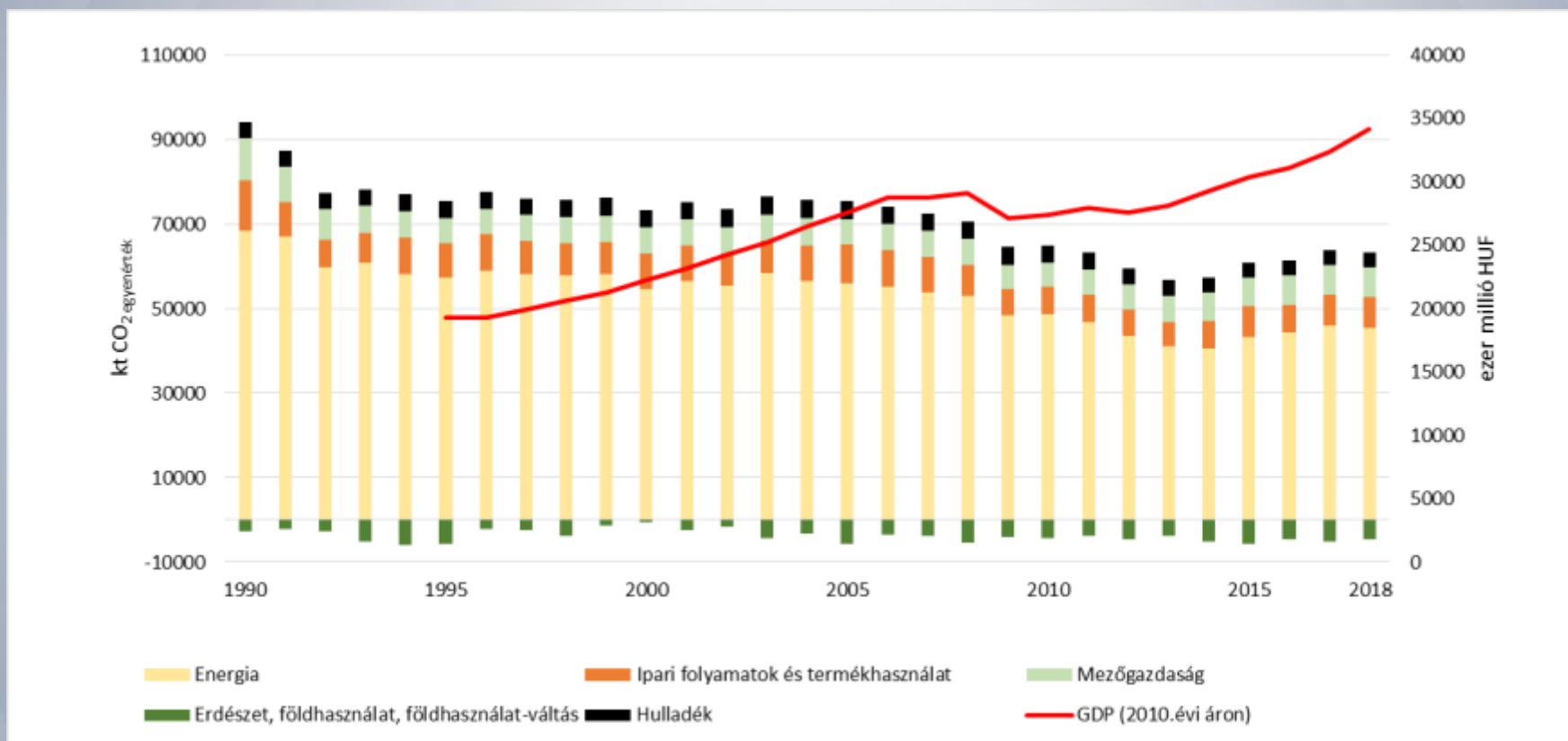
FELADATUNK A JÖVŐ

Hol tartunk?

ÜHG kibocsátásunk

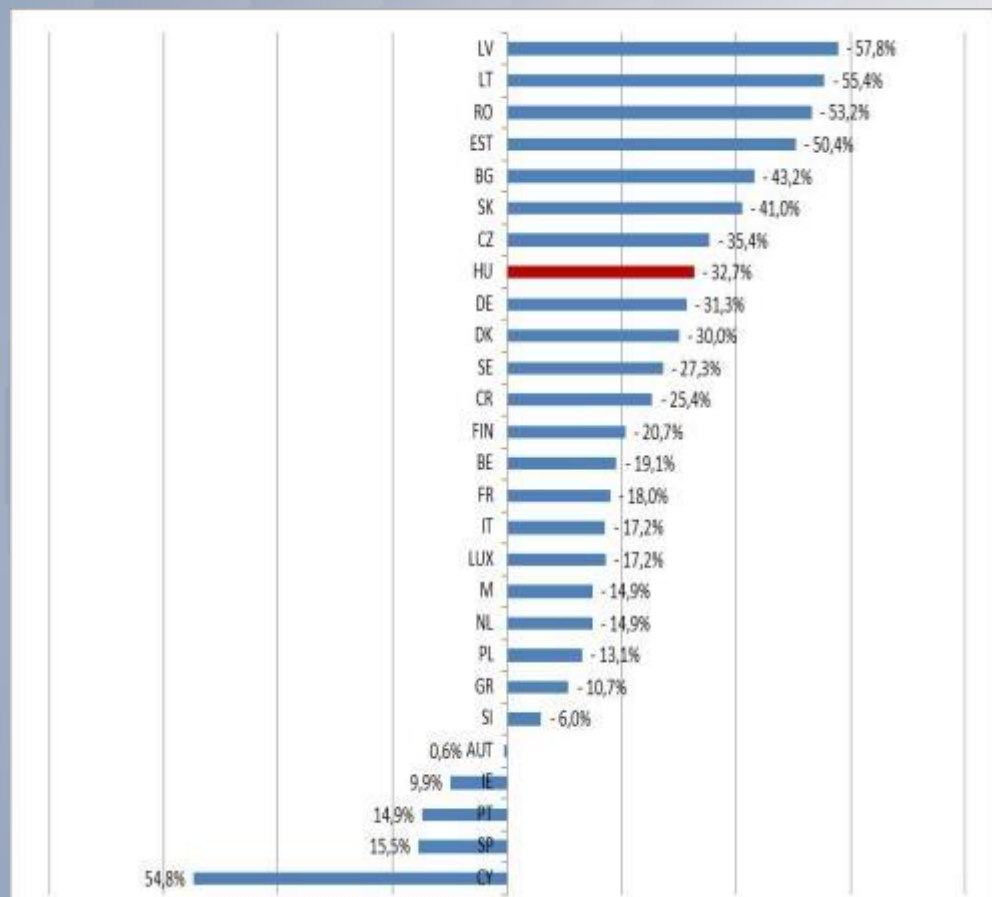
2018: üvegházhatású gázok éves kibocsátása 63,2 millió tonna szén-dioxid egyenérték, a megkötött szén-dioxiddal nettó kibocsátás 58,6 millió tonna

- ✓ 1990-hez képest 33%-kal csökkent az emisszió
- ✓ 2019: előzetes adatok szerint további csökkenés

ÜHG kibocsátásunk: EU összehasonlítás

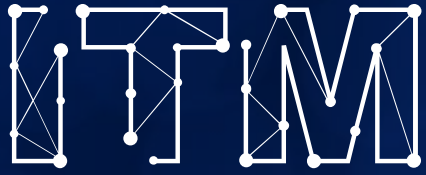
Teljes kibocsátás 1990-hez képest, 2018

- Teljes kibocsátásban Magyarország a 8. legkedvezőbb
- 1 főre jutó ÜHG kibocsátásunk 6,5 tonna, az EU-átlag 74%-a, 6. legjobb

1 főre jutó kibocsátás 1990-hez képest, 2018

FELADATUNK A JÖVŐ

A magyar energia- és klímapolitika új stratégiai keretei

A magyar energia- és klímapolitika új keretei, valamint közép- és hosszú távú céljai az új kihívásokhoz igazodva

Az energiával és éghajlattal kapcsolatos stratégiák

2020. évi XLIV. törvény a klímavédelemről

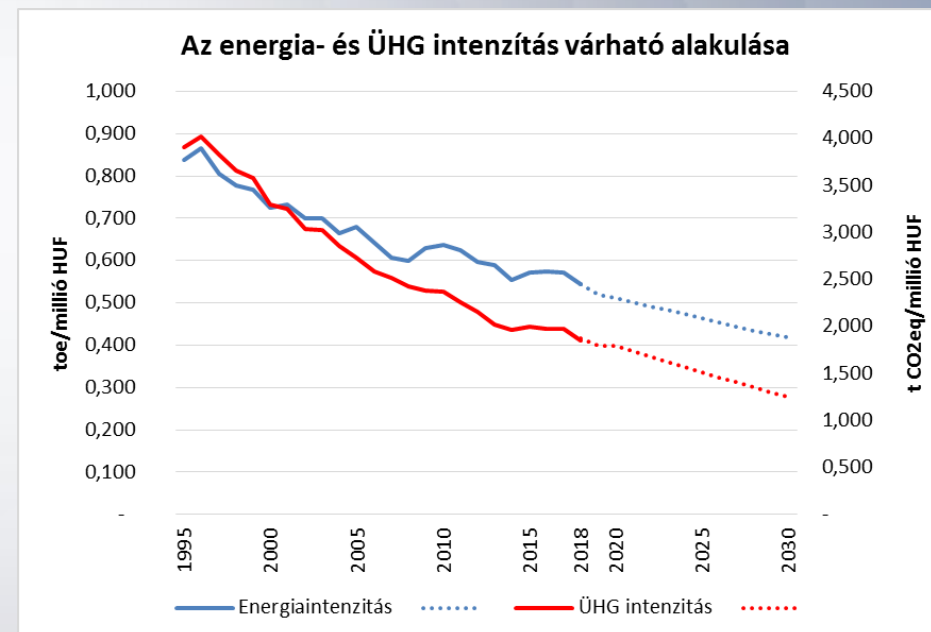
- ✓ Nemzeti Energiastratégia 2030, kitekintéssel 2040-ig
- ✓ Magyarország Nemzeti Energia- és Klímaterve (NEKT)
- ✓ 1. Éghajlatváltozási Cselekvési Terv
- ✓ Éghajlatváltozás hatása a Kárpát-medencére
- ✓ Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia 2050-ig, tervezet (kibővített változat kidolgozás alatt)
- ✓ Karbonsemlegesség elérése 2050-ig
- ✓ NEKT célok megerősítése

Legfontosabb célszámok

2018
ÜHG: -33%

2030
ÜHG: min - 40%
Megújuló: min 21%
Végső energiafogyasztás = 2005 (785 PJ)

2050
ÜHG: -95%

2018: +5,1% GDP, -0,9% ÜHG
2019: +4,9% GDP, -0,3% ÜHG

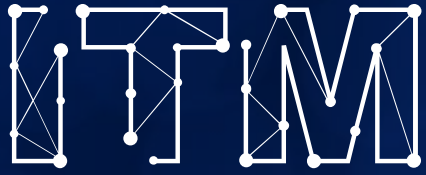
Tiszta, okos és megfizethető energia

- fogyasztó áll a középpontban
- az energiaszuverenitás és az energiabiztonság megerősítése
- energiatermelés dekarbonizálása

- 2030-ig villamosenergia termelés 90%-a dekarbonizált (jelenleg 60%)
- Beépített napelem kapacitás 6 000 MW 2030-ig, 12 000 MW 2040-ig
- Villamosenergia fogyasztás importhányada 20% alatt 2040-ig (2013-17 átlaga 32%)
- Földgázfogyasztás importhányada 70% 2030-ra és az alatti 2040-re (jelenleg 80%)

FELADATUNK A JÖVŐ

Klíma- és Természetvédelmi Akcióterv végrehajtása

Cél: gyermekeink és unokáink számára megőrizzük Magyarországot és a Kárpát-medencét

1. Illegális hulladéklerakók felszámolása
2. 2021-től az egyszer használatos műanyagok forgalmazásának betiltása, és lehetővé tesszük az üveg- és műanyag palackok, valamint a fémdobozok visszaváltását
3. Meg fogjuk védeni a folyóinkat a külföldről ide érkező hulladékoktól
4. Elvárjuk a multinacionális cégektől, hogy környezetbarát technológiákat alkalmazzanak, és környezetbaráttá alakítjuk a Mátrai Erőművet
5. Minden újszülött után tíz fát ültetünk
6. A következő 10 évben meghatszorozzuk a naperőművek kapacitását, 2030-ra az előállított villamos energia 90 százalékban széndioxid-mentes lesz, illetve okos fogyasztásmérőket is telepítünk
7. Támogatjuk az olcsó elektromos autók megjelenését és használatát, és elindítjuk a Zöld Busz Programot
8. Bevezetjük a Zöld Államkötvényt

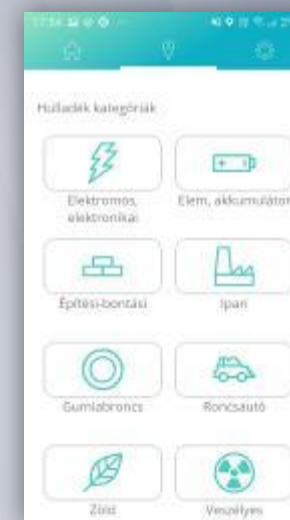
Tisztítsuk meg az Országot!

Intézkedések:

- az illegális hulladék helyének beazonosítása, összegyűjtése, elszállítása és lerakása
- megelőző intézkedések bevezetése és a jogsértések megakadályozása
- pályázatok meghirdetése az önkormányzati és egyes állami tulajdonban vagy vagyonkezelésben álló területek megtisztítása érdekében
- HulladékRadar applikáció: lehetővé teszi az elhagyott hulladékok országos szintű felderítését

Eddigi eredmények:

- közutak, vasútvonalak mentén és az állami erdők, nemzeti parkok területén 1.200 helyszínen több mint 70.000 m³ hulladék kezelése
- HulladékRadar alkalmazás: több mint 5 000 bejelentés érkezett

Egyszer használatos műanyagok forgalmazásának betiltása és az üveg-, műanyag palackok, fémdobozok visszaváltása

Törvényi felhatalmazás

- 2020. évi XCI. törvény

Korm. rendelet

- Tartalmazza a 2021. július 1-től tiltandó termékek körét.
- A műszaki notifikációs eljárást követően várhatóan 2021. januárjában kihirdethető.

Korm. határozat

- **1484/2020. (VIII.7.) Korm. hat.** 2020-ban **10 Mrd Ft forrást** biztosít az alternatívák támogatására, a pályázati kiírás 2020. év végén jelenik meg

Műanyagipari Klaszter

- 2020 júliustól működik, elsődleges feladata a **Műanyagipari Stratégia** kidolgozása

2021. július 1-től TILTOTT LESZ az alábbi termékek forgalomba hozatala Magyarországon:

- Fültisztító pálcikák
- Evőeszközök
- Tányérok
- Szívószálak
- Italkeverő pálcikák
- Léggömböt tartó pálca
- Expandált polisztirol (EP) ételtároló
- EP italtároló, pohár és azok fedele
- Oxidatív úton lebomló műanyag termékek
- Műanyag pohár *
- 15 és 50 mikron közötti könnyű műanyag hordtasak *

* A SUP előírásain felüli hazai vállalás

Jelentősen megemelkedik 2021. július 1-től a betiltásra nem kerülő műanyag hordtasakok környezetvédelmi termékdíja:

- a 15 mikron falvastagság alatti 57 Ft/kg-ról 1 900 Ft/kg-ra
- a biológiai úton lebomló műanyagból készült esetén a termékdíj mentességhez képest 500 Ft/kg

- 2014-2020 közötti időszakra szóló Országos Hulladékgazdálkodási Terv hulladék behozatallal kapcsolatos felülvizsgálatáról és kiegészítéséről szóló 1272/2020. (VI. 2.) Korm. határozat alapján a továbbiakban **nem adható hozzájárulás a szennyvíziszap-hulladék Magyarország területére tervezett behozatalához**
- A határozat egyúttal korlátozza a települési hulladék mechanikai kezelésével előállított, energetikai hasznosításra előkészített másodlagos tüzelőanyag hulladék (RDF) külföldről történő behozatalát
- A folyóinkon külföldről érkező hulladék továbbhaladásának a megakadályozása, a hulladék összegyűjtése, a költségek visszaterhelése

Támogatjuk a kis- és középvállalkozások megújuló energiatermelését

- 2021-2022 között összesen **32 Mrd Ft vissza nem térítendő támogatással ösztönözzük** a saját fogyasztásra történő megújuló energiatermelést a kis- és középvállalkozásoknál – a mikro-, kis- és középvállalkozások épületenergetikai fejlesztéseit támogató GINOP-4.1.3-19 és GINOP-4.1.4-19 kódszámú felhívások keretösszege 11,6 Mrd forinttal növekedett

Energiafüggetlenségünket és gazdasági fejlődésünket erősítő, integrált energia- és klímapolitikai jövőkép

- MVM Zrt. célja a vásárlással az volt, hogy stabil, biztonságos működési kereteket adjon az Erőműnek
- MVM Zrt. innovációs kihívásként tekint az Erőmű jövőjének megalapozására és az Erőmű klímavédelmi szempontoknak is megfelelő technológiai átalakítását tűzi ki stratégiai célként
- A jelenlegi termelő kapacitásokat úgy kívánja más technológiákkal kiváltani, hogy kiemelt figyelmet fordít:
 - ✓ hazánk ellátásbiztonságára
 - ✓ a munkahelyek védelmére
 - ✓ a térség gazdaságának és munkaerő-piacának diverzifikációjára
 - ✓ a nemzeti dekarbonizációs célkitűzések teljesítésére
 - ✓ a telephely további hasznosíthatóságára

Vizsgálat tárgyát képezi:

- ~ 200 MW új fotovoltaikus erőmű – bányák és zagyterek rekultivációjaként
- egy új gázturbinás erőmű felépítése a Mátrai Erőmű telephelyén (500 MW CCGT) – keleti országrész ellátásbiztonsága
- ~ 31,5 MW RDF az anyagában nem hasznosítható hulladékok energetikai hasznosítására
- az Erőmű átalakításához és a régiófejlesztéshez milyen lehetséges hazai és uniós források vonhatók be

Minden újszülött után tíz fát ültetünk

- Az ITM idén 2 milliárd forintot biztosított az ország fával borított területeinek növeléséhez – ezáltal **több mint 3 millió facsemete elültetésével mintegy 650 hektár új erdő jön létre**
- **Magyarország erdőállománya évente 4-5 millió tonna közötti szén-dioxid megkötésére képes**, így a kedvező mikroklimatikus hatásai mellett hozzájárul a hazai szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez

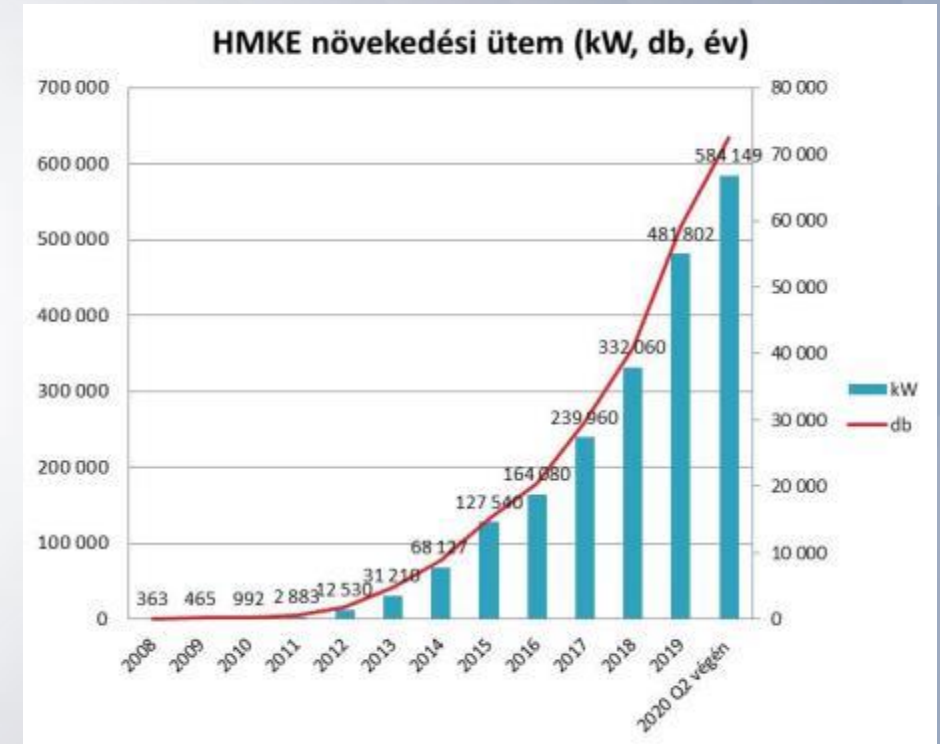
2030-ig meghatszorozzuk a naperőművek kapacitását

A bruttó végsőenergia-felhasználáson belül a megújuló energia felhasználási arány legalább 21%-ra történő növelése

Napenergia kapacitás bővítése támogatásokkal, vagy kedvező elszámolással

- 2030-as cél: 200 000 háztartás átlagosan 4 kW kapacitással
- 2021 nyarán új pályázati kiírás:
 - ✓ vissza nem térítendő támogatás
 - ✓ kevésbé fejlett régiókban élő, alacsony jövedelmű nagycsaládosok részére
 - ✓ saját célra történő termeléshez
 - ✓ bruttó elszámolással – a hálózatról vásárolt és az általa megtermelt, azonnal el nem fogyasztott energia egységára külön-külön kerül meghatározásra

2030-ig meghatszorozzuk a naperőművek kapacitását

Megújuló támogatási rendszer (METÁR)

- Az első METÁR tendert 2019 szeptemberében hirdette meg a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH)
 - ✓ két és félszeres túljelentkezés
 - ✓ a pályázatra összesen 168 ajánlat érkezett, melyek közül 72 pályázat lett nyertes
 - ✓ 93 ezer háztartás teljes villamosenergia-igényét tudja fedezni
 - ✓ költségcsökkentést ért el: 26 Ft/kWh a 32 Ft/kWh helyett, legalacsonyabb ár 20 Ft/kWh
- A második METÁR tendert 2020 júliusában hirdette meg a MEKH
 - ✓ öt és félszeres túljelentkezés, 272 pályázat
 - ✓ legalacsonyabb ár 16,8 Ft/kWh
 - ✓ eredményhirdetés 2021. januárjában
- 2022 augusztusáig további négy új METÁR-tender meghirdetése várható, féléves bontásban, alkalmanként 300-500 GWh közötti megújuló energiamennyiség támogatására

Villamosenergia-hálózat rugalmasságának növelése, keresletoldali ösztönzések

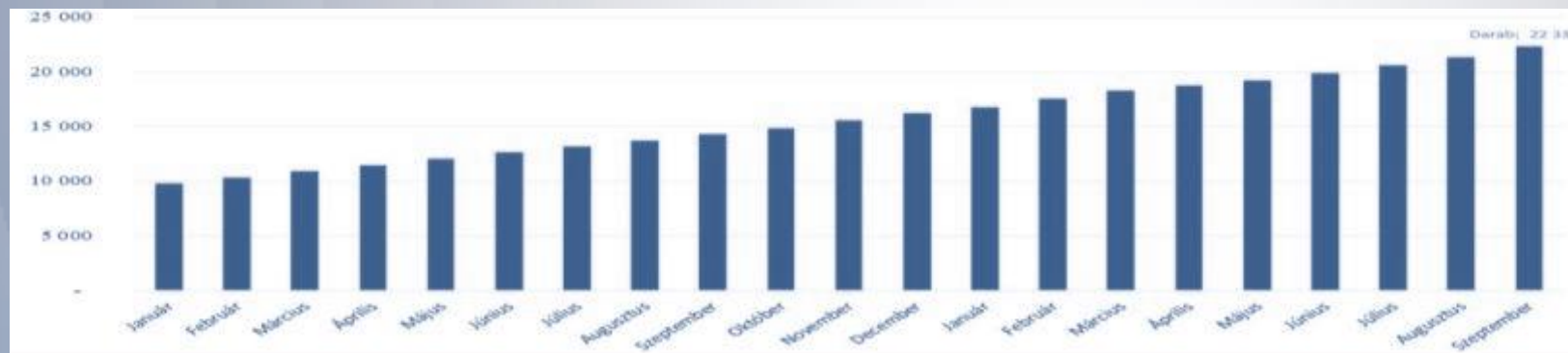
- okosmérők telepítése

Megfizethető árú elektromos gépjármű támogatása

- Meghirdetés időpontja: 2020. május 20.
- Keretösszeg: 5 milliárd Ft, mely megemelésre került 5,87 milliárd Ft-ra
 - ✓ A már támogatott pályázatok száma: 1 637 db
 - ✓ Támogatási összeg: 5 747 750 000 Ft
 - ✓ Támogatott járművek száma: 2 294 db
(autók: 1 498 db, robogók: 474 db, személyszállítási célú gépjármű és TAXI: 322 db)

Zöld rendszámú autók számának alakulása, 2019-2020

Magyarországi lakóhellyel rendelkező magánszemélyek elektromos kerékpár vásárlásának támogatása

- Támogatás keretösszege: **1 milliárd Ft**, melynek forrását az ITM biztosította
- Pályázatok benyújtása: 2020. november 23. napjától elektronikus úton, szakaszosan
- Támogatás mértéke: maximum a bruttó vételár 50%-a
- Támogatás összege:
 - pedálszenzoros esetén: 90 000 Ft (bruttó vételár: maximum 400 000 Ft)
 - nyomatékszenzor esetén: 150 000 Ft (bruttó vételár: maximum 900 000 Ft)

Műszaki követelmények:

- EN 15194:2017 (MSZEN 15194:2018) szabvány
- 250 W legnagyobb folyamatos névleges teljesítményű elektromos motor
- min. 26” kerékméret (összecsukható kerékpár: 16”)
- kerékpár maximális tömege: 30 kg
- külső gumi maximális szélessége: 60 mm
- kerékpáron gázkar nem lehet
- akkumulátor nem tartalmazhat ólmot

Elektromos mobilitás támogatása – Zöld Busz Program

Zöld Busz Program

A Kormány **1537/2019.** (IX. 20.) Korm. Határozata - Magyarország új buszstratégiai koncepciójával és a Zöld Busz Mintaprojekttel kapcsolatos feladatokról

Zöld Busz Mintaprojekt

Forrás: Zöldgazdaság Finanszírozási Rendszer – **2x800 m Ft**

Demonstrációs Mintaprojekt

800 m Ft

Buszok bemutatása és tesztelése min. 7 helyszínen

Finanszírozási Mintaprojekt

800 m Ft

E-busz és kapcsolódó töltőinfrastruktúra beszerzések támogatása

Zöld Busz Pályázat

Forrás: Zöldgazdaság Finanszírozási Rendszer - **35,9 Mrd Ft**

2020-2021-es források

2+2,2 Mrd Ft

E-busz és kapcsolódó töltőinfrastruktúra.

Pályázati felhívás várható megjelenése: november

2022-2029-es források

31,7 Mrd Ft

E-busz és kapcsolódó töltőinfrastruktúra

Zöld Busz Program célja:

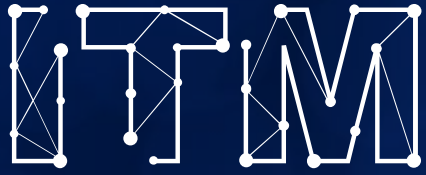
- a buszállomány cseréje
- a hazai buszgyártás ösztönzése
- a buszok átlagéletkorának és károsanyag kibocsátásnak a csökkentése
- fenntartási költségek csökkentése
- az utazás minőségének a javítása

Bevezetjük a Zöld Államkötvényt

- Állami Adósságkezelő Központ 1,5 Mrd euró értékben piacra bocsátott 15 éves euró állampapírt
- rendkívül magas, mintegy ötszörös értékben érkezett ajánlat
- a jelentős túljegyzésnek köszönhetően a kötvényeket az eredeti ár indikációnál (MS + 240 bp) 50 bázisponttal csökkentve lehetett beárzni
- főbb vásárlók: Egyesült Királyság 30%, Németország/Ausztria 20%, USA 16%
- zöld kötvény bevételeivel támogatja Magyarország éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalásait az alábbi hat zöld finanszírozási kategóriában: megújuló energiaforrások, energiahatékonyság, földhasználat és élő természeti erőforrások, hulladék- és vízgazdálkodás, tiszta közlekedés és alkalmazkodás

FELADATUNK A JÖVŐ

Nemzeti Energiastratégia 2030 zászlóshajó projektjei

Klíma- és Természetvédelmi Akcióterv részeként:

- ✓ Dekarbonizált és rugalmas áramtermelés
- ✓ A gazdaság energiahatékonyságának javítása
- ✓ Közlekedés-zöldítés

Akcióterv által le nem fedett:

- ✓ Energiatudatos és modern magyar otthonok
- ✓ Energetikai innovációs projektek
- ✓ Zöld Távhő Program

Energiatudatos magyar otthonok – az Energiahatékonysági Kötelezettségi Rendszeren keresztül

Az EKR az energia megtakarítás és az energiahatékonyság területén vállalt céljaink költséghatékony megvalósításának eszköze

A „szennyező fizet elve” alapján az energiaellátásban résztvevő vállalatok kötelesek a számukra meghatározott energia-megtakarítási célokat elérni:

- Energiahatékonyságot javító beruházások megvalósításával vagy
- Járulékfizetéssel.

✓ **Támogatandó háztartások finanszírozása**

Legfőbb kedvezményezettek: a hazai vállalati és lakossági végfogyasztók

Az EKR kötelezés alapja: 20 PJ energia megtakarítás elérése 2030-ig

- Jelentős része várhatóan a lakossági épületek felújításából származik (4-5 PJ)
 - ✓ *Az EKR 70-200 ezer család számára jelenthet energetikailag felújított lakást!*

A rendszer előnyei

- Energiahatékonyság-javító intézkedések megvalósítása piaci szektor bevonásával
- Hozzájárulás a hazai gazdasági teljesítmény és versenyképesség fejlesztéséhez, valamint az energiafüggetlenség további erősítéséhez.

Magyarország 2021-től vezeti be az Energiahatékonysági Kötelezettségi Rendszert

Kötelezettség alá vont energia

Villamos energia

Földgáz

Közlekedési célú üzemanyag

Kötelezettek köre

Villamos energia kereskedelmi és egyetemes szolgáltatói engedélyes (Vet. szerint)

Földgáz kereskedelmi és egyetemes szolgáltatói engedélyes (Get. szerint)

Közlekedési célú üzemanyagot végső felhasználók részére értékesítő gazdálkodó szervezet*

Végrehajtó Hatóság

Magyar Energetikai és Közmű-Szabályozási Hivatal

Nemzetközi tapasztalatok

– Ausztria, Dánia, Egyesült Királyság, Írország

Társadalmi költség-haszon elemzés fő üzenetei

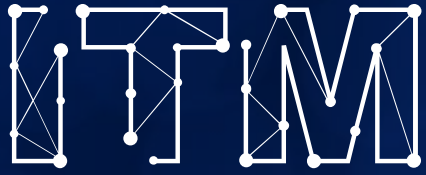
- 50 ezer Ft/GJ és az alatti költségű energiahatékonysági beruházások társadalmi megtérülése pozitív
- a költséghatékony beruházások megvalósítását ösztönzi
- EKR által generált 90 PJ energia megtakarítás fő hasznai (alsó becslés):
 - ✓ Energiaszuverenitás: 2,7 milliárd köbméter gáz import kiváltása
 - ✓ Rezsicsökkentés: 270 milliárd forint fogyasztói rezsicsökkenés (egyben pótlólagos kereslet)
 - ✓ Munkahelyteremtés: 520 milliárd forint hazai hozzáadott érték a beruházások révén
 - ✓ Adóbevétel: 222 milliárd forint adóbevétel (SZJA és ÁFA)
 - ✓ Klímavédelem: 4,95 millió tonna CO₂ kibocsátás elkerülése
- Mindez külkereskedelmi mérleg semleges módon: gázimport költség csökkenés és import ÁFA bevétel ellensúlyozza az energiahatékonysági beruházások importigényét

4 pályázati felhívás került meghirdetésre 16 milliárd forint értékben

1. Energiaközösségek kialakításának támogatása
2. Települések energiaellátásának biztosítása földgázhelyettesítő alternatív ellátási módok felhasználásával, valamint modern technológiák, rugalmassági szolgáltatások igénybevételével
3. A villamosenergia-hálózat stabilitását és rugalmasságát innovatív eszközökkel biztosító fejlesztések megvalósítása
4. Karbonmentes, többlet villamos energia innovatív technológia által gázenergiává (hidrogén, biometán) történő alakítását célzó tesztprojektek megvalósítása

Közeljövőben tervezett új pályázati felhívások

- Energiatárolás (akkumulátor és hő tárolására)
- Elektromobilitás integrációja az energetikai rendszerbe (okos töltés, autó-hálózat technológiák)
- Hidrogén betáplálása a földgáz hálózatba
- Okos otthonok

FELADATUNK A JÖVŐ

Uniós kitekintés: Green Deal

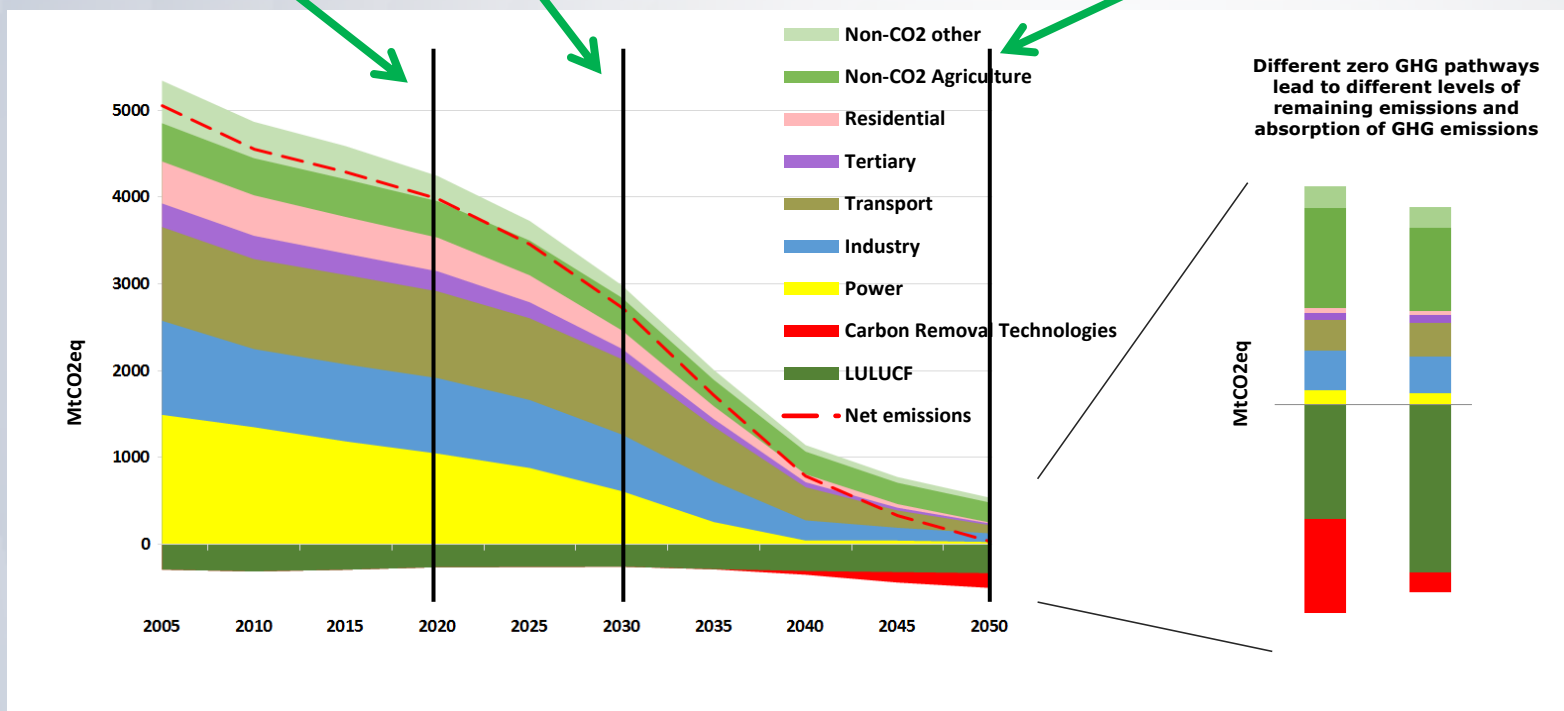

EU 2030-as klímacéljainak emelése és az EU tervezett ÜHG csökkentési pályája a 2050-es klímasemlegességig

2020
EU: - 24%
HU: - 32%

2030
EU: - 40%
HU: - 40%
Nemzeti Energiastratégia
Nemzeti Energia- és Klímaterv

2050
EU: Karbon semlegesség
HU: Karbon semlegesség
(European Green Deal)

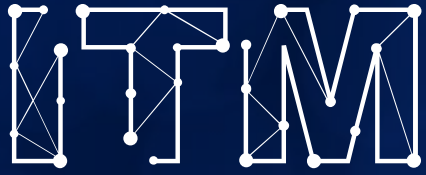

- ✓ 2030-ra kibocsátás csökkentési ambíció emelés: 40%-ról 55%-ra
- ✓ Finanszírozási források átcsoportosítása klímavédelmi célokra
- ✓ Magyarország ÜHG csökkentés szempontjából az EU első harmadában

Mit jelent Magyarország számára az uniós klímacél legalább nettó 55%-ra emelése?

- A Bizottság nem támasztotta alá tagállami hatásvizsgálattal a 2030-as célemelés megalapozottságát – ezeket 2021 júniusáig tervezi pótolni – viszont 2020 decemberében kér róla döntést
- A homályos bizottsági elképzelések alapján készült hazai modellezés szerint hazánkra nézve a Bizottság elképzelései az uniós célt megközelítő, nettó 50,7%-os ÜHG kibocsátás-csökkentési ambíciót eredményeznének 1990-hez képest (ez nagyságrendileg bruttó 48,9%-nak felel meg)
- Az új, emelt uniós cél elérése a klímacélok nélküli, minden marad a régiben forgatókönyvhöz viszonyítva 2020-2030 között nagyságrendileg 3 000 milliárd forint többletberuházást igényel nemzetgazdasági szinten (éves szinten a GDP 0,91%-a)
- **A jelenleg hatályos célhoz képesti emelés többletköltsége hazánkban 1 460 milliárd Ft (éves szinten a GDP 0,49%-a)**

- Magyarország klímabajnok, nem csak beszél, hanem cselekszik is. Eddigi kibocsátás-csökkentési teljesítménye 33%, ami felülmúlja az Unió egészére jellemző számot (25%). Magyarország klímátörvénye jogszabályi előírásként rögzíti a klímasemlegesség nemzeti szinten történő elérését 2050-ig
- **A legalább nettó 55%-os üvegházhatású gáz kibocsátás-csökkentési cél elfogadásában Magyarország partner lehet, de ehhez az szükséges, hogy a számunkra fontos alapelveket az Európai Tanács iránymutatása rögzítse**
 - ✓ nem lehet megtűrni, hogy egyes tagállamok potyautasként viselkedjenek. A potyautasként viselkedő tagállamok jelenléte rontaná az Unió hitelességét a nemzetközi klímadiplomáciában. Minden tagállam vállaljon 1990-hez képest 2030-ig saját területén lehetőleg 40%-os nemzetgazdasági szintű kibocsátás-csökkentést, ami megegyezik a jelenleg hatályos uniós szintű céllal (ezt Magyarország vállalta);
 - ✓ nem támogatható az egységes uniós karbonár bevezetése a lakosságra nézve. A célérték elérése módjáról szóló döntések során az ipari versenyképesség kiemelt szempont kell, hogy legyen. A költséghatékonyság elvét nem szabad úgy értelmezni, hogy a közép-európai tagállamokra háruljon az uniós cél teljesítésének nagyja;
 - ✓ új célhoz kialakított szakpolitikák által generált bevételek elosztása során a közép-európai tagállamok kiemelt súllyal szerepeljenek a GDP-hez mért jelentős beruházási igények miatt, valamint a 2003/87/EK irányelv 10d. cikke által létrehozott, a közép-európai tagállamok beruházásait támogató Modernizációs Alap kerete kerüljön bővítésre;
 - ✓ az erőfeszítések GDP/fő alapú megosztásának elve továbbra is kerüljön érvényesítésre azon ágazatok vonatkozásában, amelyekben 2020-ig ezt alkalmazták

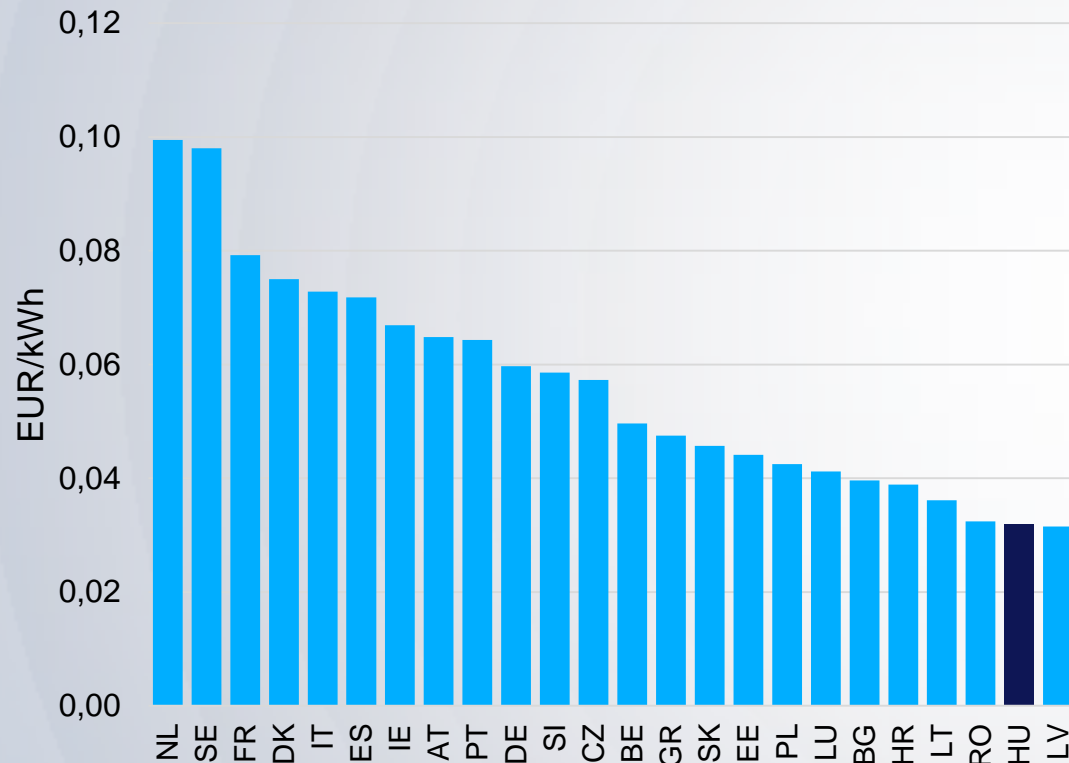
FELADATUNK A JÖVŐ

Biztonságos ellátás – a változó körülmények között is

A rezsicsökkentés eredményei: a hazai lakossági felhasználók számára biztosított kedvező energiaárak továbbra is az európai élmezőnyben

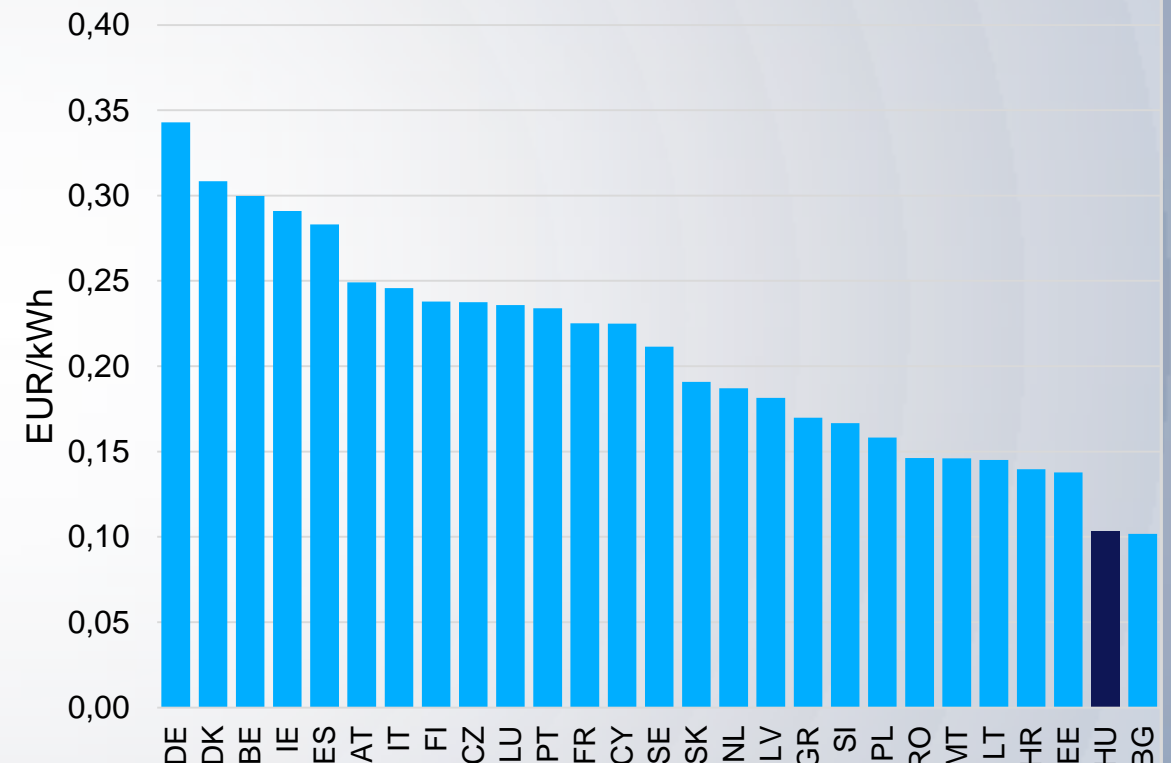
Háztartási földgázárak 2020 első felében

(20 GJ/év és 200 GJ/év közötti fogyasztási sáv)

Háztartási villamosenergia-árak 2020 első felében

(1000 kWh/év és 2500 kWh/év közötti fogyasztási sáv)

- Az orosz-ukrán tranzit megállapodás megkötésével a 2020. január 1-et megelőző bizonytalanság elhárult, az import ukrán irányból folyamatos, a kétirányú szállítások minél további fenntartása a cél.
- A kétirányú horvát-magyar összeköttetésen 2021-től földgáz (LNG) behozatala: 2021. január 1-től 7 éves időszakra **1 milliárd m³/év kapacitás lekötés az LNG terminálban, továbbá az MFGK 1 milliárd m³ LNG-t szerez be 75-25% arányban a Krk LNG-ben a PPD-től és a Shell Global LNG Limited-től.**
- Az Orosz gáz Szerbia felől legyen elérhető 2021 végétől – Török Áramlat.
- Román import a fekete-tengeri készletek elérésével.
- Magyar–Szlovén–Olasz összekötő vezeték kiépítése.

- A COVID időszak alatt a bevezetett intézkedések eredményeként a **folyamatos villamosenergia-termelés** feltételei a nukleáris biztonság minden követelményének megfelelően **biztosíthatóak voltak**.
- A Paksi Atomerőmű üzemeltetése kizárólag a **jogszabályokban meghatározott módon történhet**, az Országos Atomenergia Hivatal, mint atomenergia-felügyeleti szerv ellenőrzése mellett.
- Az atomenergia alkalmazása során a **biztonságnak** minden más szemponttal szemben elsőbbsége van.

A kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezeléséről szóló nemzeti politika felülvizsgálatáról

- **Az Országgyűlés 2015-ben elfogadta a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezeléséről szóló nemzeti politikát**, amely a hazai kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésére vonatkozó szakpolitika alapdokumentuma.
- A politika 2015. májusi elfogadása óta az **Országos Atomenergia Hivatalhoz számos új hatáskör került át, sikeresen lezárult az MVM Paksi Atomerőmű mind a négy blokkjának 20 évvel történő üzemidő-hosszabbítása, valamint az Oktatóreaktor 2017-ben lefolytatott időszakos biztonsági felülvizsgálata alapján még 2027-ig rendelkezik érvényes üzemeltetési engedéllyel.**
- A politika 5 évente esedékes felülvizsgálatára és az Országgyűléshez történő benyújtására ebben az évben kerül sor.

- **2020. június 30-án** a Paks II. Atomerőmű Zrt. **benyújtotta az új atomerőművi blokkok létesítésére vonatkozó kérelmét** az Országos Atomenergia Hivatalhoz.
- Az engedélyezési eljárás lefolytatására a hatóságnak 12 hónapja van, amely 3 hónappal meghosszabbítható.
- **2020. szeptember 24-én** a Paks II. Atomerőmű Zrt. **benyújtotta a fizikai védelmi engedély megszerzésére irányuló kérelmét** az Országos Atomenergia Hivatalhoz, amely tartalmazza a későbbi létesítmény Fizikai Védelmi Tervét.

Az Európai Unió harmadik energiacsomagjának nem megfelelő átültetése tárgyában az Európai Bíróság 2020. júliusi ítéletében két kérdésben döntött:

- Álláspontja szerint nem ütközik az uniós jogba annak kizárása, hogy a nemzeti szabályozó hatóság a rendszerhasználati díjak megállapításakor figyelembe vegye az energiahálózatokra kivetett közműadót és a banki tranzakciós díjakhoz kapcsolódó költségeket.
- Megállapította, hogy Magyarország uniós jogot sértett azzal, hogy nem biztosította a nemzeti szabályozó hatóságnak (MEKH) a villamos energia- és a földgáz-hálózatokhoz való hozzáférés díjait megállapító rendeleteivel szembeni hatékony jogorvoslathoz való jogot.

Hazai jogalkotás vagy egyéb intézkedés nem szükséges.

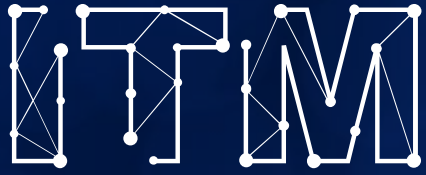

Indokolt a hazai szabályozás módosítása.

A jogharmonizáció megvalósítása érdekében a Kormány az Országgyűlés elé benyújtotta az egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló T/13108. számú törvényjavaslatot:

- Célja a Bíróság ítéletének megfelelő szabályozási környezet kialakítása.
- A villamos energia és a földgáz ágazati rendelkezések törvényjavaslat szerinti módosításait követően a rendszerhasználati (valamint kapcsolódó egyéb) díjak konkrét alkalmazandó mértéke a továbbiakban - MEKH rendeletek helyett - MEKH határozatokban kerül megállapításra, amelyekkel szemben a bíróság előtt jogorvoslat kezdeményezhető.

FELADATUNK A JÖVŐ

Víziközmű és hulladékgazdálkodás eredményei

A víziközmű-szolgáltatás területén elért eredmények 1.

I. Nemzeti Víziközmű-közszolgáltatási Stratégia

A víziközmű-szektor több évtizedes elmaradásaiból adódó problémák felszámolására az ágazati szereplők bevonásával kidolgozásra került a Nemzeti Víziközmű-közszolgáltatási Stratégia, amely alapján a rezsicsökkentés vívmányainak megőrzése és az eltérő földrajzi, demográfiai és műszaki üzemeltetési feltételek mellett is hosszútávon biztosítható a víziközmű-szolgáltatás fenntarthatósága.

II. Víziközmű ellátottság

Vezetékes ivóvízellátás 2007 óta minden hazai településen rendelkezésre áll, a városokban a közműves ivóvíz-szolgáltatás aránya közel teljes körű (97%), a községekben kissé elmaradva (91%), összességében 95%. A közműves ivóvízellátó hálózatok összes hossza 93 781,3 km, amelyből az ivóvíz gerincvezeték 69 366,8 km, míg a bekötővezetékek hossza 24 414,5 km.

A közműves szennyvízelvezetéssel és -tisztítással ellátott lakosság aránya elmarad az ivóvízellátásétól, míg a városokban a lakások közel 90%-a csatlakozik rá a szennyvízgyűjtő-hálózatra, addig a községekben csupán a lakások mintegy 60%-a, de ez az arány évről évre növekszik. A közműves szennyvízelvezető hálózatok teljes hossza mintegy 74,1 ezer km amelyből a gerincvezeték teljes hossza 53,2 ezer km, míg a bekötővezetékeké 20,9 ezer km.

	Ellátottság (%)		Egy főre jutó éves felhasználás (m ³ /év)
	város	község	
	97%	91%	34,8 m ³ /év
	90%	60%	28,5 m ³ /év

A víziközmű-szolgáltatás területén elért eredmények 2.

III. Víziközmű ágazat rekonstrukciós intézkedéseinek elősegítése

Víziközművek Állami Rekonstrukciós Alapja pályázat:

Első ízben 2018-ban, majd 2019 évben is meghirdettük 1,5-1,5 milliárd Ft keretösszeggel, amelyre 282 db pályázat érkezett, amelyek közül összesen 61 darab rekonstrukciós fejlesztést támogattunk. A központi költségvetésből 2020. évben is rendelkezésre áll a forrás, a pályázati konstrukció az év végéig meghirdetésre kerül.

KEHOP pályázatok:

A hatályos Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program éves fejlesztési keretében (a továbbiakban: ÉFK) a víziközmű ágazat rekonstrukciós intézkedéseinek elősegítését is célzóan a KEHOP 2. prioritást érintően 3 új felhívás került meghatározásra. A felhívások meghirdetésének tervezett ideje 2021. január.

- A KEHOP-2.1.9. azonosító jelű „A víziközmű rendszereket érintő innovatív fejlesztések” című felhívás 15,00 milliárd forint keretösszeggel.
- A KEHOP-2.1.10. azonosító jelű „A víziközmű rendszerek műszaki állapotának felmérése, problémák feltárása” című felhívás 10,00 milliárd forint keretösszeggel.
- A KEHOP-2.2.6. azonosító jelű „Víziközmű rendszerek és kapcsolódó fejlesztések előkészítése a 2021-2027 tervezési időszakra” című felhívás meghirdetése, 3,00 milliárd forint keretösszeggel.

IV. Energiahatékonyság növelése

2019-ben meghirdetésre került a Víziközművek Energiahatékonyságának Fejlesztése című pályázat, amelynek keretében 3,588 milliárd forint került kiosztására. Ez a támogatás lehetőséget biztosított a víziközmű-rendszereket működtető elavult infrastruktúra tekintetében az energiatakarékos eszközök, berendezések beszerzésére, új technológiák alkalmazására. A pályázat keretében támogatott fejlesztések megvalósítása folyamatban van.

A víziközmű-szolgáltatás területén elért eredmények 3.

V. Vízminőség-javító, valamint a szennyvízelvezetés -tisztítás, szennyvíziszap kezelés fejlesztését célzó intézkedések – KEHOP pályázatok

Ivóvízminőség-javító program:

2011. évben 365 vízellátási területen nem felelt meg az ivóvíz minősége az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló 98/83/EK irányelvben foglalt határértékeknek a bór, a fluorid és az arzén tekintetében. Ez a szám 2020 júliusára 13-ra csökkent és az azóta eltelt időszakban további 2 projekt esetében történt meg a műszaki-átadás átvétel.

A KEHOP 2. prioritás státusza:

- A KEHOP Éves Fejlesztési Keretben nevesített 15 db felhívás – köztük az előző pontban jelzett három új felhívás – keretösszege: 571,20 milliárd Ft (2020. október 31-i időállapot);
- Hatályos Támogatási Szerződéssel 226 db projekt rendelkezik, amelyek összesített támogatástartalma 350,08 milliárd Ft (2020. október 31-i időállapot);
- Kifizetésre került 282,41 milliárd Ft támogatás (2020. október 31-i időállapot).

VI. Munkaerő megtartó intézkedések – béremelés az állami vállalatoknál

A regionális víziközmű-társaságoknál több lépcsőben végrehajtott béremelés 10,5 ezer embert érintett, amely bérfelújítás 2017-2019 közötti időszakban együttesen 30 százalékos mértéket öltött.

VII. Szemléletformálás

A víziközmű ágazat hatékony működéséhez elengedhetetlen a lakosság szemléletformálása, ennek érdekében meghirdettük 2019-ben „A víziközmű-szolgáltatással kapcsolatos szemléletformálás” című pályázatot (KEHOP-2.1.7.) összesen 1 milliárd Ft értékben. A felhívásra 23 támogatási igény érkezett, amelyből 15 projekt esetében a támogatói okiratok kibocsátása 2020 első felében megtörtént. A felhívás keretösszege 1,73 milliárd Ft-ra megemelésre került, ezáltal lehetőség nyílt a fennmaradó 8 projekt támogatására is, a megvalósítás során több, mint 300 ezer fő aktív elérése tervezett a következő évekre.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer stabil működésének biztosítása a rezsicsökkentés vívmányainak megőrzése mellett

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer folyamatos és zavartalan működése biztosított, ugyanakkor a magas színvonalú, költséghatékony és optimális működés, valamint az uniós hulladékgazdálkodási célok teljesítése érdekében további kormányzati intézkedésekre van szükség.

- A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer az elmúlt években számos átalakításon ment keresztül
- Kiemelt kormányzati célkitűzés a rezsicsökkentés vívmányainak megőrzése
- A 2019. év végére a hulladékgazdálkodási közszolgáltatásban meglévő integrációs folyamatok sikeresen lezajlottak (27 db megfelelési véleménnyel rendelkező közszolgáltató végez hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységet 25 db hulladékgazdálkodási régióban)
- Az NHKV Zrt. számlázási rendszeréből fakadó problémák megoldódtak
- A Zöld-Híd B.I.G.G. Nonprofit Kft. ellátási területén 2020. október 31. napjától a szükségellátás megszüntetésre kerül

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszert érintő fejlesztések

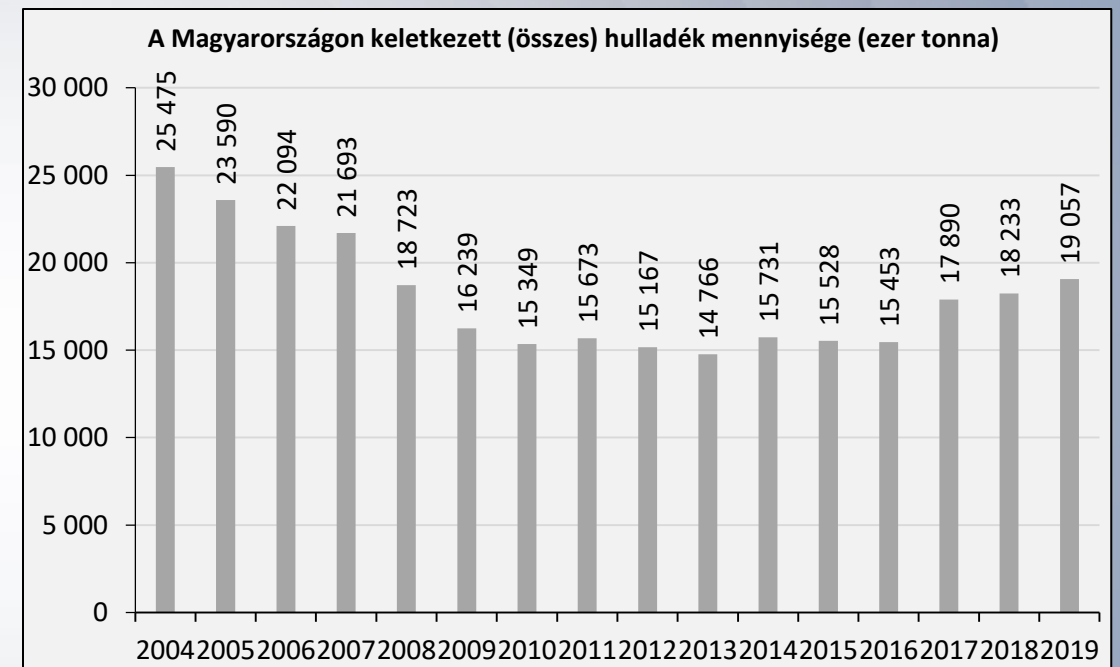
A projektek a szelektív hulladékgyűjtési rendszerek kiépítését, az eddig már kiépült hulladékgyűjtési rendszerek fejlesztését és hatékonyságának javítását, a településhulladékgazdálkodási rendszerek eszközparkjának, kezelőlétesítményeinek fejlesztését célozzák a települési hulladék anyagában történő hasznosítási arányának növelése érdekében.

- A KEHOP hulladékgazdálkodással fejlesztései keretében összesen 43 db projekt van előkészítés és megvalósítás alatt, amelyek fizikai befejezése (létesítmények kivitelezése, eszközök, járművek beszerzése) legkésőbb 2023 júliusáig megtörténik.
- A projektek elszámolható összköltsége 131 286 143 024 Ft.
- A KEHOP keretében tervezett projektek kivitelezésének a jelenlegi rendszerben számos pozitív hatása van:
 - ✓ Az önkormányzati felelősségi körbe tartozó hulladékgazdálkodási feladatok ellátására a fejlesztéseknek köszönhetően létrejött nemcsak az alap infrastruktúra rendszer, hanem egy fejlettebb eszköz és létesítmény rendszer.
 - ✓ Térségi szintű együttműködések alakultak ki.
 - ✓ A közszolgáltatás fejlesztése minden projekt esetében kiegészült a hulladékgazdálkodást jelentősen formáló, kötelező szemléletformáló kampányokkal, illetve a megelőzés elemeivel.
 - ✓ Új, korszerű eszközök, berendezések, létesítmények lehetővé teszik a költséghatékonyabb üzemeltetést.

Célja az élhetőbb, tisztább környezet és a környezetkímélőbb életmód ösztönzése

- Szükséges áttérnünk a lineáris modellről a körforgásos modellre
- Ösztönöznünk kell a szelektív gyűjtést
- Biztosítanunk kell, hogy minden hulladék egy egységes eljárásrendben bekerülhessen az újrafeldolgozási, újrahasznosítási láncolatba
- Szeretnénk elérni, hogy tisztuljon meg az Országunk és senki se szemeteljen illegálisan ugyanakkor a lakosságnak legyen lehetősége a jogszerű hulladékleadásra
- Felméréseink szerint a környezettudatosság jelentősen javult az elmúlt időszakban (Eurostat, Századvég, Pannaon Egyetem kutatásai)

Forrás: ITM EHIR, ITM átszerkesztés,
ITM Egységes Hulladékgazdálkodási Információs Rendszer (EHIR)

Az illegális hulladéklerakás fenntartható megszüntetése – a gazdaságpolitikai célrendszer

1

Az EU körforgásos gazdaságra vonatkozó követelményeinek teljesítéséhez és a hazai hulladékgazdálkodási ágazat racionalizálásához szükség van egyértelmű szabályrendszer felállítására és annak az ellenőrzésére.

2

Gazdaságpolitikai értelemben is hasznosítható hulladék kerül illegálisan deponálásra. Ettől a magatartástól szeretnénk eltéríteni mindenkit.

3

A célokat arányos eszközökkel tudjuk elérni: biztosítjuk a jogszerű hulladék átadást a lehető legszélesebb körben, de a szabályszegőket megbüntetjük. Ehhez újra szabályozzuk a hulladékgazdálkodási hatósági feladatokat.

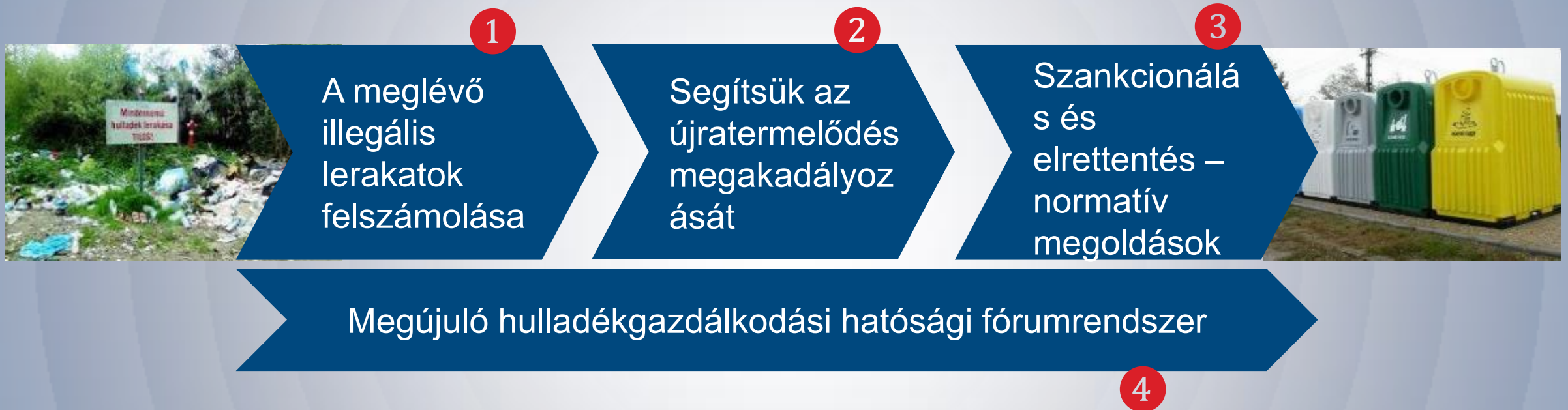
4

Az ország fokozatosan megtisztul, a külföldről behozott és átutaztatott illegális hulladék mérséklődni fog.

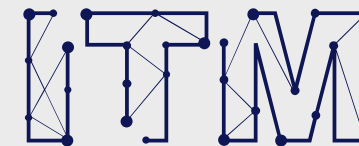
5

Az állampolgárok és a vállalkozások körében is attraktívak a kormányzati intézkedések, ezért politikai hozadéka is pozitívan értékelhető.

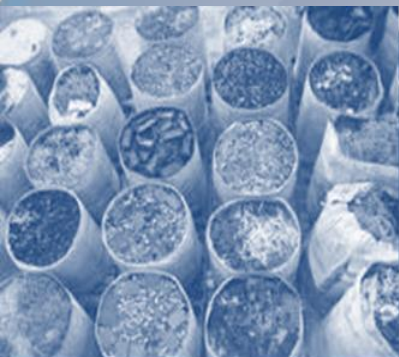
A rendszer elemei – támogatás és szankcionálás, csak együtt értelmezhető és lehet hatékony

A TMOP mellett egymásra épülő intézkedéseket tervezünk

FELADATUNK A JÖVŐ

**Települési
gyűjtőpontok
létrehozása**

**Hulladékudvarok
létrehozása**

**Ingalanvédelmi
rendszerek
támogatása**

**A házhoz menő
lomtalanítás
támogatása**

**A környezet-
tudatosság
jutalmazása**

**A súlyos jogsértők
szankcionálása**

- Az illegális hulladéklerakók felszámolása mellett megfelelő lépéseket kell tennünk az illegális hulladéklerakók súlyos büntetése és az újabb illegális hulladéklerakások megelőzésére.
- Egyúttal biztosítanunk kell a jogszerű lerakás lehetőségét is.

3

A büntetőjogi szankciók lényeges szigorítása

Bizonyos mennyiségű illegális hulladék lerakása bűncselekmény (az 1000 kg-ot vagy a 10 köbmétert meghaladó) három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő; ennél nagyobb mértékű esetében 5 évig terjedő szabadságvesztés.

A szabálysértési szankciók kis mértékű módosítása

A különböző környezetjogi tényállások megsértése több szabálysértési alakzat is van. Ezek közül a hulladékgazdálkodási magatartásokkal összefüggésben a legjellemzőbb a köztisztasági szabálysértés. Ez megmarad, de a „szemetelés” átkerül a szigorú, objektív alapú közigazgatási szankciókkal sújtható körbe.

Szigorú, helyben is kiszabható közigazgatási szankciók bevezetése

4

Az új szervezet hatáskörének ki kell terjednie az alábbiakra is más, korábbi hatósági jellegű hatáskörök mellett:

- a **termék értéklánc ellenőrzése**;
- a hulladékgazdálkodás valamennyi etapjának **megfelelőségi ellenőrzésre és minőségbiztosításra** kerüljön: a célunk a hulladék és a hulladékgazdálkodás minőségének a drasztikus javítása;
- a hulladékgazdálkodáshoz kapcsolódó **engedélyezési, felügyeleti és egyéb ellenőrzési funkciók egy helyre koncentrálása**;
- az új szervezet feladatát kell képeznie az **illegális**, vagyis az elhagyott hulladék felszámolásának felügyelete, koordinálása.

4

Közreműködő hatóságként a hulladékgazdálkodási hatósági fórumrendszert az ország minden egyes területén jelen lévő más hatóságok együttműködése segíti majd.

Így kiszabhat bírságot pl.

- Nemzeti Adó- és Vámhivatal,
- a közterület-felügyelő,
- a védett természeti területek és Natura2000 területen a természetvédelmi őr,
- a halászati őr, a mezőőr,
- a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője, a
- védett természeti területek és Natura2000 területek és értékek, az erdő a vadállomány őrzésével, védelmével kapcsolatban a külön jogszabályban meghatározott természetvédelmi, erdészeti és vadászati hatósági feladatokat ellátó személy,
- rendőr, hegyőr, a jegyző,
- vízügyi őrszemélyzet, a polgárőrség, az úttellenőrök, a vasúti személyzet, a fegyveres biztonsági őr és az útdíj-ellenőrzésre jogosult szervezet tagja, az erdészeti szakszemélyzet részére jelzési kötelezettség kerül előírásra.

A „Tisztítsuk meg az Országot!” Projekt keretében megkezdük az illegális hulladék felszámolását a leginkább érintett területeken a közreműködő szervezetek részvételével.

1

A MÁV Zrt.

2

A Magyar Közút NZrt.

3

Az állami erdészeti társaságok, a nemzeti park igazgatóságok.

4

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság.

5

A települési önkormányzatok.

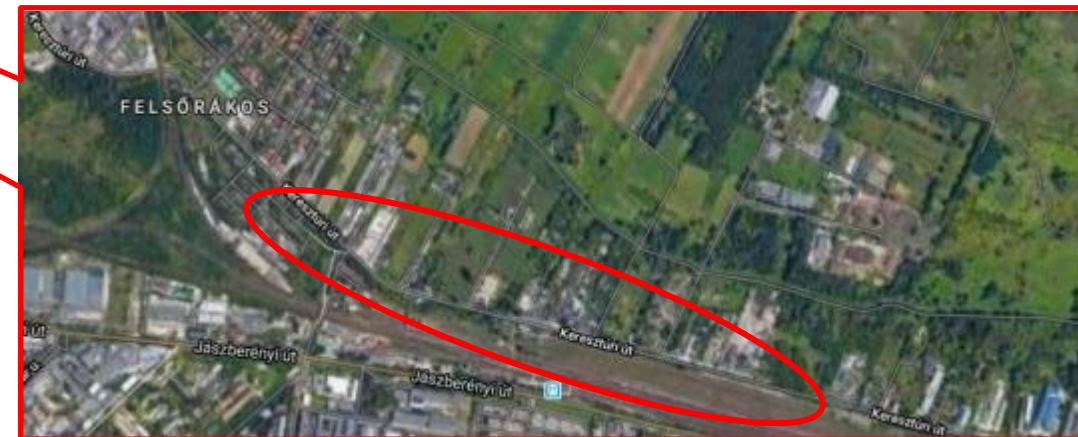
1 MÁV Zrt. – vasúti pályák, pályaudvarok, telephelyek megtisztítása

MAGYARORSZÁG VASÚTI SZEMÉLYSZÁLLÍTÁSI TÉRKÉPE

Forrás: MÁV Zrt

Pilot helyszín: Budapest, X. kerület Rákos állomás környezete,
Keresztúri út - Kabai út környezete

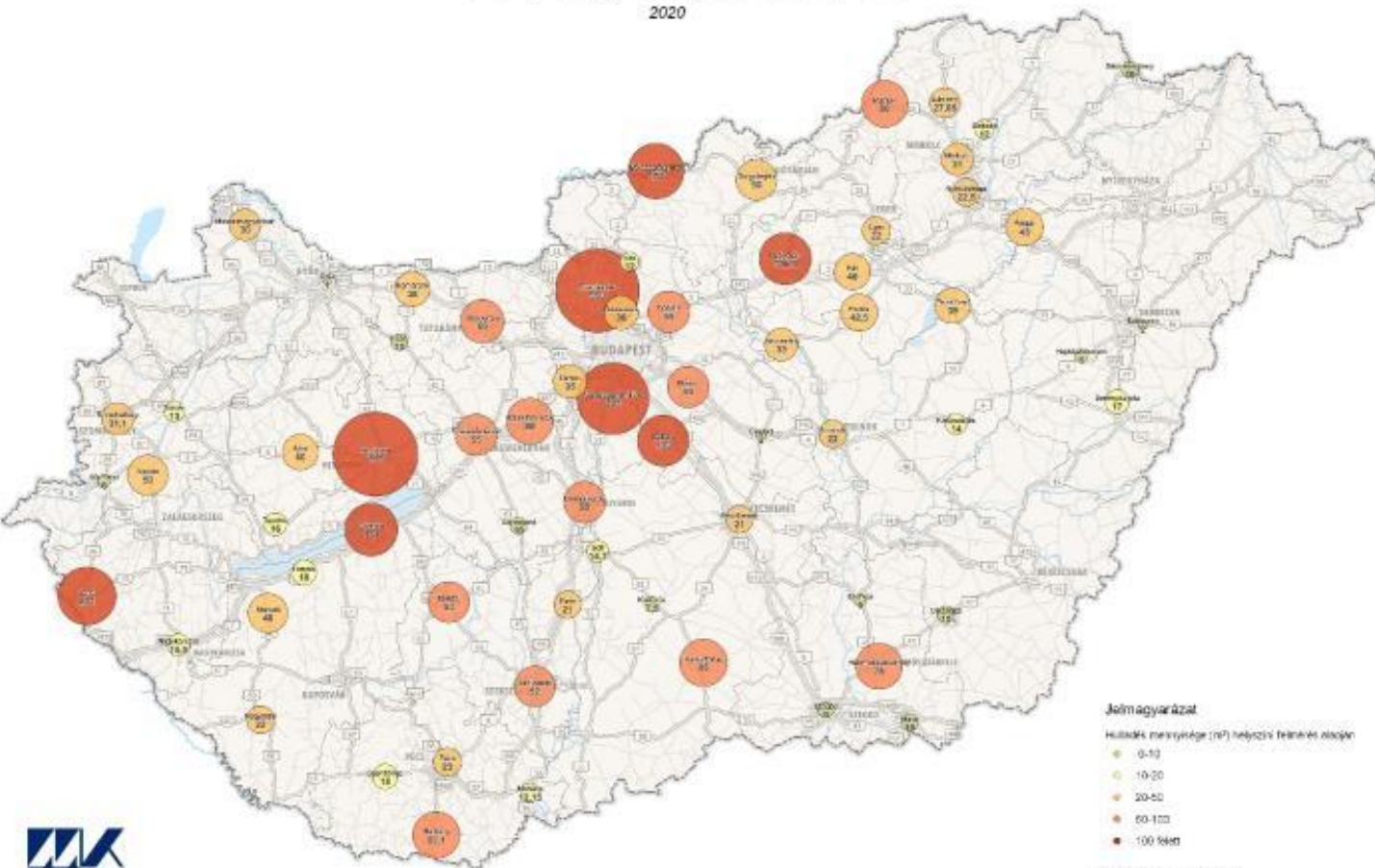

Az elszállított hulladék mennyisége: 250m³ (240t)
Az elszállított hulladék összetétele: építési bontási, lakossági lom és kommunális
Felmerült probléma: rendkívül gyors újratermelődés
A vasútútvonalak mentén felmért illegális hulladéklerakatok mértéke: 11 216 tonna, melyből 7 833 tonna ingatlanokon elhelyezett hulladék, a fennmaradó 3371 tonna a nyíltvonali pályaszakaszok mentén található 221 helyszínen. Illegális hulladéklerakásra jellemzően valamilyen kiépített, könnyebben megközelíthető vasúti helyszínt vesznek igénybe (pl. vasúti rakodó, kisebb forgalmú vasúti területek kevésbé szem előtt lévő részei, aluljárók/felüljárók környéke, stb.)

2

Magyar Közút NZrt. – az országos közúthálózat menti területek, pihenőhelyek, parkolók

Szennyezettség az országos közúthálózat mentén
2020

Az elszállított hulladék mennyisége: 103 tonna
 Az elszállított hulladék összetétele: vegyes hulladék
 Egyéb mutatószám: 9 szállítójárművel, rakodógépekkel, betontörő speciális géppel és a terület megtisztításához szükséges munkaerővel zajlott a munka
 Felmerült probléma: rendkívül gyors újratermelődés
 Az elsőrendű útvonalak mentén felmért illegális hulladéklerakatok mértéke: 600 helyszínen hozzávetőlegesen 4300 m³
 A legszennyezettebb a főváros környéke. Pest megyében 1500 m³, Fejér megyében mintegy 1000 m³ illegális hulladék volt megtalálható. A beazonosított helyszínek mintegy 20%-ban építési-bontási hulladék, amely a felmért mennyiség kétharmadát adja. Az összetétele jelentősen befolyásolja az elszállított hulladék súlyát.

3

Állami erdészeti társaságok az erdőterületek, turista útvonalak, illetve a nemzeti park igazgatóságok a kezelésükben álló területek tekintetében

Az elszállított hulladék mennyisége: 328 tonna
Az elszállított hulladék összetétele: 25,42 tonna / 91 m³ egyéb települési hulladék, 292,5 tonna / 195 m³ silt; illetve a becsült mennyiség alapján 8m³ hullámpala
Egyéb mutatószám: 8 közfoglalkoztatott vett részt az egyes helyszíneken a munkálatokban.
A kézi erő mellett hidraulikus daruk igénybevételére is sor került.
Felmerült probléma: az elszállításra, lerakásra, a területek egyéb tehermentesítéséhez szükséges források hiánya
Az elsőrendű turista útvonalak mentén felmért illegális hulladéklerakatok mértéke: 43 540 m³ a 22 állami erdészeti területén, további 12 630 m³ a nemzeti parkok területén
A terület rehabilitációja, erdősítése, parlagfű mentesítése még folyamatban van.

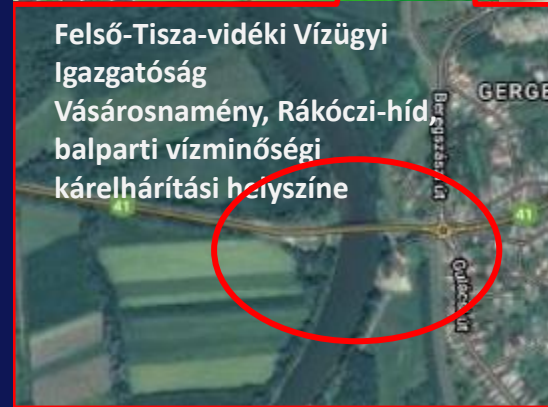
Pilisi Parkerdő Zrt. Budapest IX. kerület 4/A erdőrészletén található helyszín

4 Országos Vízügyi Főigazgatóság - a vízfolyások partszakaszai

Az elszállított hulladék mennyisége: 330 m³
Az elszállított hulladék összetétele: kommunális hulladék, PET és szerves-vegyes hulladék (uszadékkal kevert)
Egyéb mutatószám: 20 közfoglalkoztatott vett részt az egyes helyszíneken a munkálatokban. A kézi erő mellett hidraulikus daruk igénybevételére is került.
Felmerült probléma: Nemcsak a hazánkban keletkező, hanem a vízfolyások által külföldről hozott hulladékot is kezelni szükséges. Az áradások a megszokottól eltérő időben a rendszertelen és jellemzően heves esőzéseket követően is bemossák a vízfolyások melletti szennyezett területekről a hulladékot.

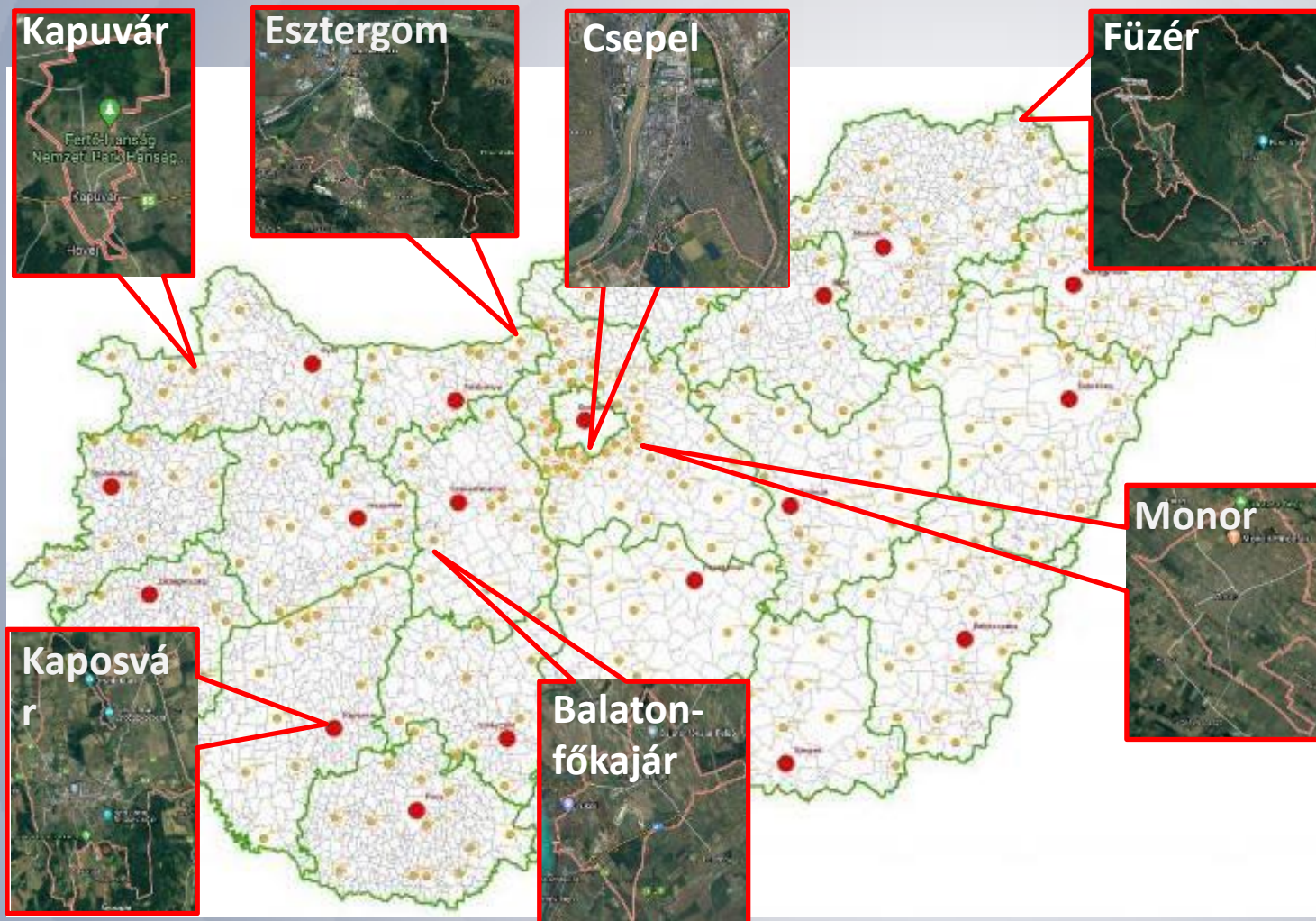
Felső-Tisza-vidéki Vízügyi
Igazgatóság
Vásárosnamény, Rákóczi-híd
balparti vízminőségi
kárrelhárítási helyszíne

A TISZTÍTSUK MEG AZ ORSZÁGOT!

Projekt célterületei: A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK KÖZTERÜLETEI

5 A települési önkormányzati PILOT projektek

A Pilot helyszínek:

- Budapesti kerület: Csepel
- Megyei jogú város: Kaposvár
- Nem megyei jogú város, de 25 ezer fő lakosságszám feletti település: Esztergom
- Járásszékhely, agglomerációs település és 15-25 ezer fő lakosságszám: Monor
- Járásszékhely 10 ezer fő lakossal: Kaposvár
- Kistelepülés (község) 10 ezer fő alatt: Balatonfőkajár
- Kistelepülés (község) ezer fő alatt: Füzer,
- Sajátos építési-bontási hulladéklerakással küzdő város: **Sümege**

8 településen, 77 helyszínen mintegy 7200 m³ hulladék felszámolására került sor.

A TISZTÍTSUK MEG AZ ORSZÁGOT!

Projekt PILOT projektjeinek összefoglaló adatai

- 12 pilot helyszín összesen 9000 tonna felszámolt illegális hulladék, amely kb. 1500 IFA-nyi hulladékot jelent.
- Összesen 150 munkatársunk munkája.
- Összesen 1300 ráfordított munkaóra, majdnem 2 hónapnyi munka.

A Pilotok alapján országszerte átlagosan az országos közúthálózatok, vasúthálózat, folyók mentén

- kilométereként legalább egy nagy kiterjedésű (azaz minimum 5 m³ kiterjedésű),
- az erdőkben az erdőgazdasági társaság mindegyikének a területen legalább 5,
- minden településen legalább 4-7 nagyobb kiterjedésű és
- 100-200 db szórványos, néhány darabos
- lerakóhelyet azonosítottunk.

A hulladék újratermelődése néhol csak órákban volt mérhető, ezért javasoljuk a szigorúbb szankciórendszer hatályba lépéséig összehangolt hatósági ellenőrzések megvalósítását, a polgárőrség bevonását.

A 12 Pilot projektet bemutató kisfilmünk: http://szelektalok.hu/wp-content/uploads/2020/11/PILOT_osszefoglalo.mp4

A visszaváltási rendszer bevezetése – a gazdaságpolitikai célrendszer

1

A visszaváltási rendszer a gazdaságilag is értelmezhető hulladékáramok – fém, alumínium, PET – elkülönült gyűjtésének rendkívül hatékony formációja.

2

Az egyes csomagolási hulladékok újrafeldolgozási célszámainak elérése (2025: üveg: 70%; műanyag 50%, vasfém: 70%, alumínium: 50%; 2030: üveg: 75%; műanyag: 55%, vasfém: 80%, alumínium: 60%) és ezzel együtt az ebből fakadó gazdasági potenciál hazai kiaknázása.

3

2025-re biztosítani kell az országos szinten forgalomba hozott műanyag italpalackok 77%-ának, 2029-re a 90%-ának elkülönítetten történő gyűjtését az újrafeldolgozás érdekében. PET-palackoknak 2025-től a 25%-ban, 2030-tól 30%-ban másodnyersanyagból kell készülnie.

4

A nem hasznosított műanyag csomagolási hulladék után műanyag adó kerül bevezetésre 2021. január 1-jétől (0,8 EUR/kg).

5

Az állampolgárok, a piaci szereplők támogatják a visszaváltási rendszer bevezetését. Gazdaságpolitikai hatása a tisztábban gyűjtött csomagolási hulladéknak igen jelentős.

A kitűzött hazai cél

Cél: az egyutas italcsomagolásból képződő hulladékok minél nagyobb arányú visszagyűjtése és újrafeldolgozása.

Az előterjesztés a fenti cél elérése érdekében az egyutas italcsomagolások **2023. július 1-jétől** történő hazai visszaváltásának biztosításával kapcsolatos intézkedésekre tesz javaslatot (első ütem).

1. ütem: műanyag-, üvegpalackok és fémdobozok,
2. ütem: a társított, rétegzett italkarton,
3. ütem: a használt sütóolaj.

A visszaváltási rendszer éles, gyakorlati indulását tervezetten egy **tesztidőszak** előzi meg. A tesztidőszak lehetőséget ad a visszaváltási rendszerrel kapcsolatos tapasztalatszerzésre, az esetleges hiányosságok, gyengeségek feltárására, kiküszöbölésére és korrigálására a rendszer zökkenőmentes indítása érdekében.

Éves becsült kibocsátás (2018):

2 000 000 ezer db/ 70 000 tonna

1 100 000 ezer db/ 17 000 tonna

180 000 ezer db/ 65 000 tonna

220 000 ezer db/ 100 000 tonna

A működési modell – tekintettel az ország méretére és a felmerülő feladat homogenitására országosan egy visszaváltási üzemeltető indokolt.

- Minden forgalomba hozott palackon a visszaváltási díjat tároló egyedi sorszámú **digitális bélyeg (QR kód)** kerül elhelyezésre.
- A vásárlók a termékek árával együtt megfizetik a **visszaváltási díjat**, amelyet visszakapnak az italcsomagolás üzletben történő visszavétele esetén az automatákon vagy a kézi visszaváltáson keresztül.
- **Visszaváltási pontok:** a) automatával ellátott pontok: A közepes és nagy élelmiszer kereskedelmi egységekbe komplex **visszaváltó automata**, a szupermarketek felső szegmense és hipermarketek esetén egy helyszínen több (2-5) visszaváltó automata elhelyezésével b) **kézi berendezéssel ellátott:** A kisebb élelmiszer boltokban kézi berendezéssel támogatott visszaváltási lehetőség biztosítása.
- A visszaváltott, majd tömörített vagy tömörítetlen italcsomagolásokat az automaták, illetve a kereskedők pufferelik, majd a jelenlegi rendszerben a **közszolgáltatók** átveszik azokat (később a koncesszor gondoskodik az elszállításukról), az előkezelő telephelyekre szállítják, ahonnan a hulladék annak értékesítését követően az alapanyaggyártó üzemekbe kerül.
- A **Nemzeti Elszámolóház** a kereskedőkön keresztül folyamatosan beszedi és követi a visszaváltási díjat, majd az automatákon, terminálokon keresztül visszafizeti (jóváírja) azt a vásárlók részére az italcsomagolások visszaváltásakor (kézi visszaváltáskor a kereskedőkön keresztül).

A hulladékgazdálkodási koncessziós rendszer bevezetése – a gazdaságpolitikai célrendszer

1

Az EU körforgásos gazdaságra vonatkozó követelményeinek (a települési hulladék esetében 2035-re 65% anyagában történő újrahasznosítás, 10% max. lerakás) jogszabályi implementációja; a feltételrendszernek megfelelő üzemeltetési modell alapjainak kidolgozása.

2

Gazdaságpolitikai cél a másodlagos nyersanyagok felhasználásra alkalmas ipar létrehozása.

3

A lakosság hulladék gyűjtésének színvonala nem csökkenhet, a költségei nem nőhetnek.

4

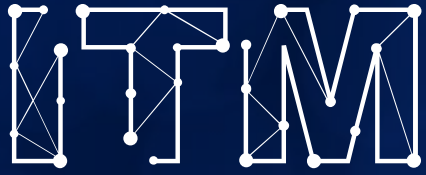
A rendszer hatékony működéséhez (azaz a megfelelő mennyiségű és minőségű hulladék biztosításához) a keletkező hulladék ipari szempontból releváns részét egy aktor kezelésébe szükséges adni, aki kiépíti a megfelelő gyűjtési, szelektálási és újrahasznosítási kapacitásokat.

5

Az állam és önkormányzatok által az elmúlt időszakban felépített struktúrák az új rendszer igényeinek megfelelően és azzal megállapodva felhasználásra kerülnek.

Koncessziós modell főbb jellemzői, céljai

- **A koncesszió tárgya: állami hulladékgazdálkodási közfeladat (magában foglalja a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztevékenységet, valamint a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenységet).** Ide tartozik mindkét esetben az adott résztevékenységgel érintett hulladék gyűjtése, elszállítása, előkezelése, de nem tartozik ide a hulladék hasznosítása.
- **A koncessziós társaság tevékenysége kettős lesz,** mivel egyszerre lát el közszolgáltatási feladatokat közszolgáltatási díjért (ez szolgálja a rezsicsökkentés vívmányainak megőrizhetőségét), valamint ellát piaci tevékenységet is nem közszolgáltatási díjért.
- **Közfeladat változása:** az állam megszünteti az önkormányzatoknak a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatellátás megszervezésére vonatkozó kötelezettségét.
- **A „for profit” tevékenységet végző társaságok** a koncessziós rendszerben a koncessziós tevékenység körébe nem tartozó feladatokat továbbra is végezhetnek (pl. hasznosítás), továbbá a koncesszió jogosultjával történő együttműködés keretében, mint **kapacitást biztosító szervezet,** a koncessziós körbe tartozó tevékenységeket vagy azok részeit is végezhetik.

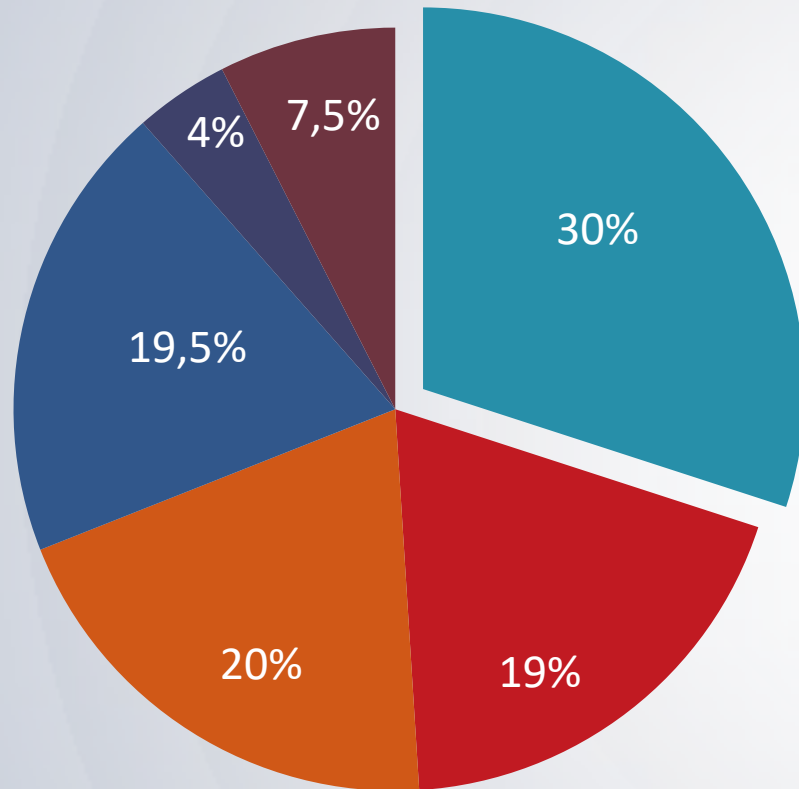

FELADATUNK A JÖVŐ

„Zöld területek” az RRF-ben és az MMF-ben

A következő időszak tervezett pénzügyi allokációi programonként

MFF tervezett részarány (%)

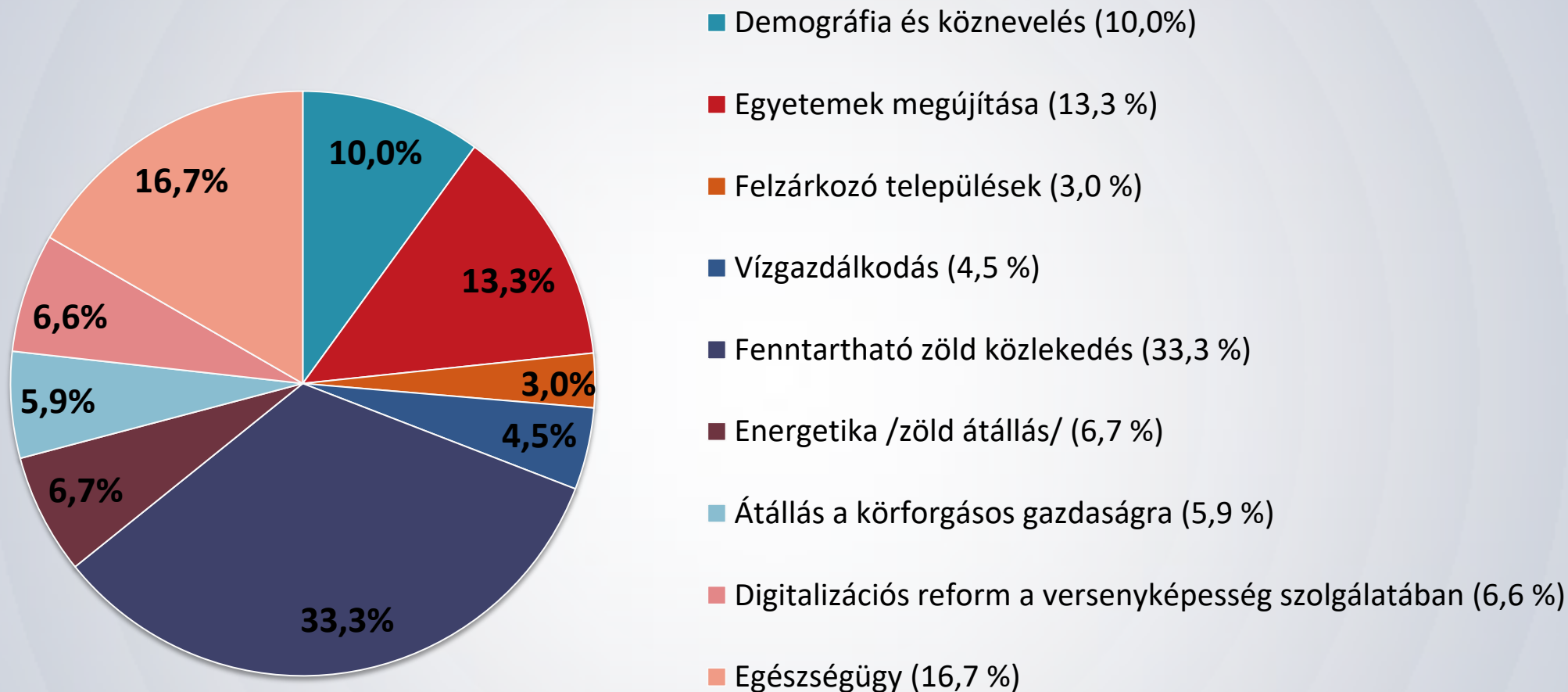
- Vállalkozásfejlesztési és Innovációs Operatív Program (korábbi GINOP)
- Zöld Infrastruktúra és Klímavédelmi Operatív Program (korábbi KEHOP)
- Mobilitás Operatív Program (korábbi IKOP)
- Versenyképes Magyarország Operatív Program (korábbi TOP)
- Digitális Megújulás Operatív Program (korábbi KÖFOP)
- Humánfejlesztési Operatív Program (korábbi EFOP)

- A megújuló energia alapú egyéni és közösségi energiatermelés, hálózatba integrálását segítő beruházások támogatása.
- Energiatakarékos technológiák elterjesztése.
- A vízminőség védelmét, katasztrófavédelmet és aszálykezelést is integráló vízgazdálkodási fejlesztések.
- A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer minőségi fejlesztése.
- Közüzemi ivóvíz- és szennyvízhálózatok fejlesztése.
- A szennyvízelvezetés és –tisztítás fejlesztése kiemelten a 2000 lakosegyenérték alatti településeken.
- A Natura 2000 területek és a zöldinfrastruktúra megőrzését biztosító ökológiai és infrastrukturális feltételek megteremtése, információs rendszerek fejlesztése.
- A kötöttpályás, tiszta üzemű városi mobilitás hálózat és eszközállomány fejlesztése,
- Alternatív hajtású (kiemelten elektromos) egyéni közlekedési módok és kerékpáros közlekedés feltételeinek megteremtése, javítása.

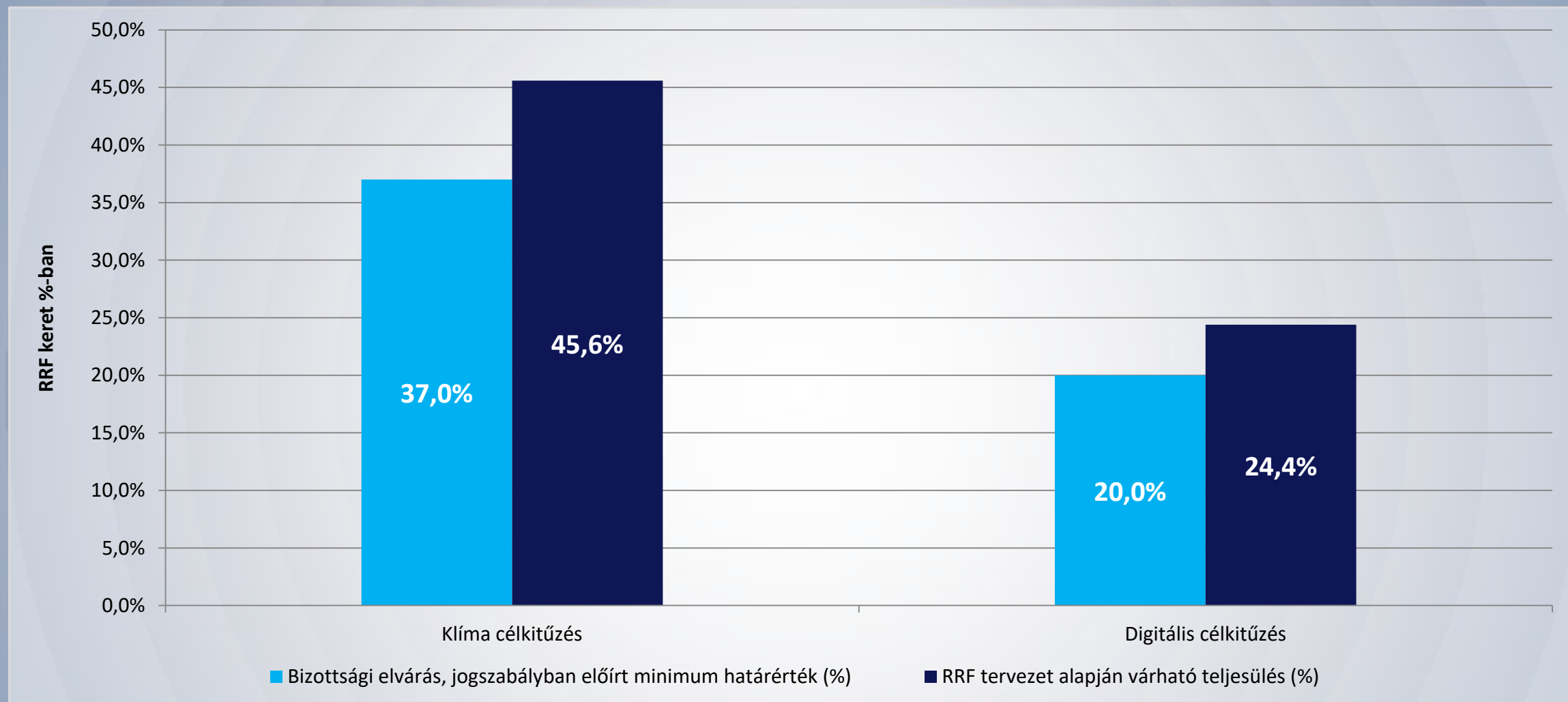
Helyreállítási és Ellenállóképeségi terv (RRP)

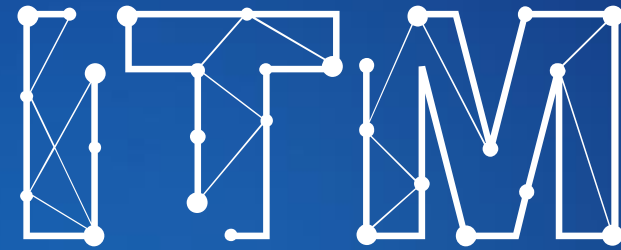
Komponens	Elérni kívánt célok
1. Demográfia és köznevelés	A népességszám fenntarthatóságának biztosítása, köznevelés digitalizációja és a zöld átállás végrehajtása.
2. Egyetemek megújítása	Új felsőoktatási működési struktúra és finanszírozás kialakítása, felsőoktatás képzési struktúraváltás, felnőttképzési rendszer megújítása, Tudományos és Innovációs Parkok és Nemzeti Laboratóriumok létrehozása.
3. Felzárkózó települések	A 300 leghátrányosabb helyzetű település komplex és integrált megközelítésű fejlesztése.
4. Egészségügy	A minőségi egészségügyi szolgáltatások hozzáférhetőségének javítása az infrastrukturális, humánerőforrás és informatikai feltételek megteremtése révén.
5. Vízgazdálkodás	Mezőgazdaság versenyképességének, hozzáadott értékének és jövedelemtermelő képességének növelése, a klímaváltozás mezőgazdasági termelésre gyakorolt egyre erősödő hatásának csökkentése.
6. Fenntartható zöld közlekedés	Klímapolitikai célkitűzések javítása, a fenntartható és hatékony mobilitás, vasúti, a városi, illetve városközi közlekedés, továbbá áruszállítási közlekedési útvonalak fejlesztése, az üvegházhatású gázkibocsátás csökkentése.
7. Energetika (zöld átállás)	Energiaszektor dekarbonizálása, digitalizációja okos eszközök használatával.
8. Átállás a körforgásos gazdaságra	Körforgás gazdaság a hulladékgazdálkodásban, valamint az ipari szektorban, 2000 lakosnál kisebb települések szennyvíz kérdéskörének megoldása.
9. Digitalizációs reform	Szélessávú infrastruktúra és Digitális Jólét Gerinchálózat fejlesztése, digitális készségek rendszerének átfogó fejlesztése (MI), vállalkozások digitalizációjának növelése, az állam digitális kapacitásainak erősítése a közlekedés és mezőgazdaság fejlesztése érdekében.

RRF keret jelenlegi megoszlása (egyeztetés alatt a bizottsággal)

A komponensek hozzájárulása a klíma, a környezetvédelmi és digitális átállás célokhoz

FELADATUNK A JÖVŐ

**Köszönöm
a megtisztelő figyelmet!**

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM